

ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ ಮೊದಲನೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್
ಪಠ್ಯ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ಮಂಜುನಾಥ

ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಎಸ್.ಎಲ್. ಮಂಜುನಾಥ
ಪ್ರೊ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ
ಸೂರ್ಯಕೀರ್ತಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಆವರಣ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

Kannada Saahithya Charitre mathu Pracheena Kavya - A Prescribed Textbook for Optional Kannada I and II semester BA- Bengalure City University, Bengaluru-1. Chief Editor: Dr. M.G. Manjuntha, Editor: Dr. S.L. Manjunatha, Prof. Bomme Gowda, Suryakeerthy.

@: ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದೆ.

ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ:

ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ಮಂಜುನಾಥ
ಡಾ. ಎಸ್.ಎಲ್. ಮಂಜುನಾಥ
ಡಾ. ಬಿ. ಎಸ್.ಪೂರ್ಣಿಮ
ಡಾ. ಸುವರ್ಣ ಸಂಗಣ್ಣ ಹುಡೇದ
ಪ್ರೊ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ
ಡಾ. ಮನೋನ್ಮನಿ
ಡಾ. ಪಿ. ಬೆಟ್ಟೇಗೌಡ
ಡಾ. ಎನ್. ಆರ್. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ

ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಕಟಣೆ: 2024

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ -1
ಮತ್ತು
ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ ಭಾಗ-1
(5 ಕ್ರೆಡಿಟ್, ವಾರಕ್ಕೆ 6 ಗಂಟೆಗಳು ಬೋಧನಾವಧಿ)

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ -1

ಅ) ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯೋದಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

1. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ
2. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸನಗಳು
ಅ. ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ, ಆ. ಬಾದಾಮಿಯ ಕಪ್ಪೆ ಅರಭಟ್ಟನ ಶಾಸನ

ಆ) ಪಂಪ ಪೂರ್ವ ಯುಗ:

1. ಈ ಯುಗದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳು
2. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ
3. ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗದ ಮಹತ್ವ
4. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ

ಇ) ಪಂಪ ಯುಗ:

1. ಈ ಯುಗದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು
2. ರತ್ನ ತ್ರಯರು:
ಪಂಪ
ರನ್ನ
ಪೊನ್ನ

ಈ) ಇತರೆ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳು:

ಚಾವುಂಡರಾಯ, 1ನೇ ನಾಗವರ್ಮ, ದುರ್ಗಸಿಂಹ, ನಾಗಚಂದ್ರ, ನಯಸೇನ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ	- 40 ಅಂಕಗಳಿಗೆ
ಕಾವ್ಯ ಭಾಗ	- 40 ಅಂಕಗಳಿಗೆ
ಆಂತರಿಕ	- 20 ಅಂಕಗಳು
ಒಟ್ಟು-	100 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ ಭಾಗ -1

ಪರಿವಿಡಿ

1. ಭರತ-ಬಾಹುಬಲಿ ಸಂಘರ್ಷ - ಪಂಪ
2. ದುರ್ಯೋಧನ ವಿಲಾಪಂ - ರನ್ನ
3. ಮಹಾಶ್ವೇತೆಯ ಸಂದರ್ಶನ -ನಾಗವರ್ಮ
4. ಅಭಿಮಾನಿಮೋರ್ವ ಕಾಲವಶದಿಂ ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ದಾಂಟದೇ
-ನಾಗಚಂದ್ರ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

1. ಭರತ-ಬಾಹುಬಲಿ ಸಂಘರ್ಷ

- ಪಂಪ

ಎನ್ನಣಗದಮ್ಮನಿಲ್ಲದೆ
ಬಿನ್ನನೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಮಿನಿತುಮಾದೆರಕಮುಮ
ತ್ಯುನ್ನತಿಯತ್ತಿನಗಾತಂ
ಮುನ್ನರಗದೊಡೆಂದು ಬೆಸಸಿಯಟ್ಟಿದನೆನ್ನಂ

ವ|| ಎನೆ ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ದೂತನೆಂಬುದುಂ ಬಾಹುಬಲಿ ಕುಮಾರಂ
ಕೋಪಗರ್ಭಸ್ಥಿತಂ ಬೆರಸು
ಧನವೆಂಬುದು ವಿಭುಗೆ ಯಶೋ
ಧನಮದಂತಿಳಿಪಿ ಕಳಿಪಿ ಕಿಡೆ ಮಾಡಿದಾರ್
ತನ ಪಡೆದ ಧನಮದೇತಳಿ
ಧನಮದಳಿಂ ನಿಧನಮೆಯ್ದಿದರ್ ಪಲರರಸರ್

ಪಿರಿಯಣ್ಣಂಗೆಱಗುವುದೇಂ
ಪರಿಭವಮೇ ಕೀಟಿ ನೆತ್ತಿಯೊಳ್ ಬಾಳಂ ನಿ
ನೆರಮೂಟೆ ಚಲದಿನೆಱಗಿಸ
ಲಿರೆ ಭರತಂಗೆಱಗುವೆರಕಮಂಜಮೆಯಲ್ಲೇ

ಭರತಂ ಷಟ್‌ಖಂಡಭೂವಲ್ಲಭನೆನೆ ಸಿರಿಯಂ ಗೆಂಟರೊಳ್ ಕೇಳ್ವ ರಾಗಂ
ಬೆರಸಿರ್ಪಿ ನಣ್ಣೆ ಸಾಲ್ಗುಂ ಕರೆದೊಡೆ ಬೆಸನೇನೆಂಬ ಜೀಯೆಂಬ ದೇವಂ
ಬರಸೆಂಬಾಳೆಂಬ ದೈನ್ಯಕ್ಕೆಲವೊ ತನುವನಾನೊಡ್ಡುವಂತಾದಿದೇವಂ
ಪುರುದೇವಂ ದೇವದೇವಂ ಕುಡೆ ಪಡೆದ ನೆಲಕ್ಕಾರೊಳಂ ಪಂಥಮುಂಟೇ

ನೆಗೆಟ್ಟೇಷಟ್‌ಖಂಡ ಭೂಮಂಡಲಮನನಿತುಮಂ ಗೆಲ್ವಖಂಡಪ್ರತಾಪಂ
ನೆಗೆಟಂತಾಟುಂ ಬಲಂಗಳೆರಸೊದವಿದ ಸಂಗ್ರಾಮಸಂರಂಭದಿಂದಂ
ಬಗೆಯಂ ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯಸ್ತೀಜನತನಯಧನವ್ರತದೊಳ್ ಮಾಡದಾರ್ತಾರ್
ಜಿಗೆ ಬಂದೊಡ್ಡಲ್ವ ಪೇಟೆಗರನಿಕಷದೊಳೆಮ್ಮಂದಮಂ ನೀನೆ ಕಾಣ್ವೆ

ಕಿಸುಸಂಜೆವೆರಸು ಕಟ್ಟಲೆ
ಪಸರಿಸಿದಪುದೆನಿಸಿ ಕಣ್ಣ ಕೆಂಪುಂ ಭುಕುಟೆ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಪ್ರಸರಾಂಧಕಾರಮುಂ ದೆಸೆ

ದೆಸೆಗೆಸೆದುವು ಬಾಹುಬಲಿನೃಪಾಸ್ಥಾಯಿಕೆಯೊಳ್

ವ|| ಅನ್ನೆಗಂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ದೂತಂ ಸಾಕೇತಪುರಮನೆಯ್ವಂದಾಸ್ಥಾನ ಮಂಟಪದೊಳ್
ಇರ್ದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಂ ಕಂಡು ಪೊಡೆಮಟ್ಟು
ನಿನಗೀ ಪಟ್ಟಂಡ ಭೂಮಂಡಲಮೆಳಗಿದುದೇಂ ಸಾಲದೇ ಬೇಡದುದ್ದ
ತ್ತನೊಳಿನ್ನೇನಂದು ದೇವರ್ಕಡೆಗಣಿಸಿರೆ ಸೌದರ್ಯಮಂ ಕಾದ ಪೆಂಪೀ
ವನಧಿದ್ವೀಪಾಂತರಾಳ ಕ್ಷಿತಿಯೊಳೆಸಗುವಾಕ್ಷೇಪಮಂ ಮಾಣ ನೀಂ ಕ್ರೋ
ಧನನಾಗಲ್ ನಿನ್ನ ತಮ್ಮಂ ನಿನಗೆಳೆಗನಿದಂ ನಂಬು ರಾಜಾಧಿರಾಜಾ

ವ|| ತಱುವಾಯಿಂ ದೃಷ್ಟಿಯುದ್ಧ ಜಲಯುದ್ಧ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧದೊಳ್ ಬಾಹುಬಲಿ ಕುಮಾರಂ
ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಂ ಗೆಲಲ್ ಆಗಳ್

ಧರೆಯ ಪರ್ಬಿದುರ್ದೀ ಬಾಹುಬಲಿ ನೃಪಯಶೋದುಂದುಭಿಧ್ವಾನವೆಂಬಂ
ತಿರೆ ದೇವಾನೀಕಿನೀದುಂದುಭಿರವಮಮರೀವೃಂದ ಮಾಂಗಲ್ಯಗೇಯ
ಸ್ವರದೊಳ್ ಕೈಗೂಡಿ ಪೊಣ್ಣುತ್ತಿರೆ ಮುದಿತಸುರಾನಂದ ಬಾಷ್ಪೋದ ಬಿಂದೂ
ತ್ವರಮೆಂಬಂತಾಗೆ ತಂದತ್ತರಲ ಮಣಿಗಳಂ ಪುಷ್ಪಮೇಘಪ್ರತಾನಂ

ತನಗಲ್ಲದುದಂ ಮಾಡಿದ

ನಿನಿಸಂ ಚಕ್ರೇಶನೆಂಬ ಕುಲವೃದ್ಧರ ಭೂ

ವನಿತಾಧೀಶರ ನುಡಿಗ

ಳ್ಳೆ ನಾಣ್ಣಿದಂ ಭರತರಾಜನವನತಮಕುಟಂ

ಕಳೆದಿಡುವುದೆ ಕಷ್ಟಂ ಭೂ

ತಳರಾಜ್ಯ ವಿಮೋಹಮಚಿರರುಚಿಸಂಚಳಮಿಂ

ತಳವುಗಿಡಿಸಿದುದು ಮನುಕುಲ

ತಿಳಕನುಮಂ ಖಿಳಮಹೀಶರುಳಿದವರಳವೇ

ಸೋದರರೊಳ್ ಸೋದರರಂ

ಕಾದಿಸುವುದು ಸುತನ ತಂದೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಬಿಡುದು

ತ್ವಾದಿಸುವುದು ಕೋಪಮನಳ

ವೀ ದೊರೆತನೆ ತೊಡರ್ಪುದೆಂತು ರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯೊಳ್

ಇನಿಯವು ಮೊದಲೊಳ್ ನಂಜಿನ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಪನಿವೋಲ್ ಬಟಿಕೆಯೆ ಮುಳಿದು ಕೊಂದಿಕ್ಕುವುವಿಂ
ತೆನೆಯೆನೆ ವಿಷಯ ಸುಖಾಸ್ವಾ
ದನದೊಳ್ ಲಂಪಟರಿದೇಕೆಯೋ ನರಪಶುಗಳ್

ಕಿಡು ವೊಡಲ ಕಿಡುವ ರಾಜ್ಯದ
ಪಡೆಮಾತುಗೊಳಲಕ್ಕಮೆನ್ನ ಮಯ್ಯಗಿದಪುದೀ
ಗಡೆ ಜೈನದೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೊಂ
ಡಡಿಗಿಟ್ಟಿಸುವೆಂ ಸಮಸ್ತಸುರಸಮುದಯಮಂ

ಎಂದಿಂತು ಬಗೆದು ಭರತನ
ನೆಂದಂ ಚಕ್ರೇಶ ಸಿಗ್ಗನುತಿ ಮುಳಿಸಂ ನೀ
ನೆಂದಿಂಗಂ ಬಿಸುಡೀ ತ
ಮೃಂದಿರೊಳಿಂತಿಂತು ಕಟ್ಟುವಪುರದ ಪೆಂಪೇ

ನಿನ್ನೀ ಬೆಸಸಿದ ಚಕ್ರಮ
ದೆನ್ನೀ ದೇಹಾದ್ರಿಯಂ ಗೆಲಲ್ ನೆಹಿಯದು ನೀಂ
ಬಿನ್ನಿನಿದೇಕಿರ್ಪೆಯದೆಂ
ತೆನ್ನ ಗೆಲಲ್ ವಜ್ರಗಿರಿಯನಾರ್ಕುಮೆ ವಜ್ರಂ

ನೆಲಸುಗೆ ನಿನ್ನ ವಕ್ಷದೊಳೆ ನಿಶ್ಚಳಮೀಭಟಖಿಡ್ಗಮಂಡಲೋ
ತ್ಪಲವನ ವಿಭ್ರಮಭ್ರಮರಿಯಪ್ಪ ಮನೋಹರಿ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಭೂ
ವಲಯಮನಯ್ಯನಿತ್ತುದುಮನಾಂ ನಿನಗಿತ್ತೆನಿದೇವುದಣ್ಣ ನೀ
ನೊಲಿದ ಲತಾಂಗಿಗಂ ಧರೆಗಮಾಟಿಸಿದಂದು ನೆಗಟ್ಟಿ ಮಾಸದೇ

ಅವಧರಿಸದೆ ನಿನ್ನೊಳ್ ಪಿರಿ
ದವಿನಯಮಂ ನೆಗಟ್ಟಿ ದೋಷಮಂ ತಪದೊಳ್ ನೀ
ಗುವೆನಸದಾಗ್ರಹಮಂ ಬಿಸು
ಡುವುದೊರ್ಮೆಗೆ ಮಹಿವುದೆನ್ನ ದುರ್ವಿಳಸನಮಂ

ವ|| ಎಂದು ಬಾಹುಬಲಿ ಕುಮಾರಂ ತಪಶ್ಚರಣ ನಿಶ್ಚಳನಿಶ್ಚಯ ಮನನಾದಾಗಳ್

* * *

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

2. ದುರ್ಯೋಧನ ವಿಲಾಪಂ

- ರನ್ನ

ಕುಂಭಸಂಭವನಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂಗೆಯ್ದು ಬರುತ್ತಂ ಆ ದಿಶಾಭಾಗದೊಳ್

ಅರೆ ಮುಗಿದಿದರ್ಕಣ್ಮಲರಲರ್ದಮೊಗಂ ಕಡಿವೋದ ಕಯ್ಯುಮಾ-
ಸುರತರಮಾಗೆ ಕರ್ಚಿದವುಡುಂ ಬೆರಸನ್ಯಶರಪ್ರಹಾರಜ-
ಜ್ವರಿತ ಶರೀರನಾಗಿ ನವಲೋಹಿತವಾರ್ಧಿಯೊಳಬ್ಬುಬಿಟ್ಟಿನಂ
ಕುರುಪತಿ ನೋಡಿ ಕಂಡನಭಿಮನ್ಯುಕುಮಾರನನಾಜಿ ವೀರನಂ॥

ಅಂತಾತನನಹಿಕೇತನಂ ನೋಡಿ
ಗುರುಪಣ್ಣಿದ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ
ಹರಚನೆ ಪೆರ್ಗಾರಿದು ಪುಗಲದಂಪೊಕ್ಕು ರಣಾ-
ಜಿರದೊಳರಿನ್ಯಪರನಿಕ್ಕಿದನರಸುತನಿನ್ನೊರೆಗೆ
ದೊರೆಗೆ ಗಂಡರುಮೊಳರೇ॥

ಪಲರಿದುರ್ಕಾದಿದರ್ಮಯ್-
ಗಲಿಗಳ್ ತನ್ನೊಂದೆಮೆಯೊಳಂತವೆ ಕೊಂದಯ್
ಪಲರಂ ನಿನ್ನಂ ಪೆತ್ತಳ್
ಮೊಲೆವೆತ್ತಳೆ ವೀರ ಜನನಿ ವೆಸರಂಪೆತ್ತಳ್॥

ಅಸಮಬಲ ಭವದ್ವಿಕ್ರಮ-
ಮಸಂಭವಂಪೆಟರ್ಗಿ ನಿನ್ನನಾನಿತಂ ಪ್ರಾ-
ರ್ಥಿಸುವೆನಭಿಮನ್ಯು ನಿಜಸಾ-
ಹಸ್ಯಕದೇಶಾನುಮರಣಮೆಮಗಕ್ಕೆ ಗಡಾ॥

ಎಂದಾತ್ಮಗತದೊಳೆ ಬಗೆದು ಅಭಿಮನ್ಯುಗೆ ಕಯ್ಯಳಂ ಮುಗಿದು ಬರುತ್ತಂ ತನ್ನ ಮಗನಪ್ಪ
ಲಕ್ಷಣಕುಮಾರನಂ ನೆನೆದು ಮನ್ಯೂದ್ಗತ ಕಠನಾಗಿ ತದಾಸನ್ನಪ್ರದೇಶದೊಳ್ಕಂಡು
ಗಲಿತಶರಮಾಯ್ದು ಹಸ್ತಂ
ಗಲಿತರಣೋತ್ಸಾಹಮಾಯ್ದು ಹೃದಯಂ ನಯನಂ
ಗಲಿತಾಶ್ರುವಾಯ್ದು ಕೌರವ-
ಕುಳತಿಲಕಂಗಾಕುಮಾರನಂ ಕಾಣಲೊಡಂ॥

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಅಂತು ಪುತ್ರ ಸ್ನೇಹಕಾತರ ಹೃದಯನಾಗಿ ಗಾಂಧಾರೀ ನಂದನಂ ಭಾನುಮತೀ ನಂದನನ
ವದನಾರವಿಂದಮಂ ನೋಡಿ
ಜನಕಂಗೆ ಜಲಾಂಜಲಿಯಂ
ತನೂಭವಂ ಕುಡುವುದುಚಿತಮದುಗೆಟ್ಟಿಗಳ್
ನಿನಗಾಂ ಕುಡುವಂತಾದುದೆ
ತನೂಜ ನೀಂಕ್ರಮ ವಿಪರ್ಯಯಂ ಮಾಡುವುದೇ॥

ಎಂದಲ್ಲಿ ನಿಲಲಾಱಿದಾಪ್ರದೇಶದಿಂ ತಳರ್ದು ಬರೆವರೆ ರಣದೊಳ್ಳಡಿದ ಶಲ್ಯನುಮಂ
ಸಿಂಧುರಾಜನುಮಂ ಶಕುನಿಯುಮಂ ಮತ್ತೆ ಪಲಂಬ ನೃಪತಿಗಳುಮಂ ಕಂಡು
ಶೋಕಾಕುಲೀ ಕೃತ ಚಿತ್ತನಾಗಿ

ಗುಣಿಗಳತ್ತಿಲೋಕಚೂಡಾ-
ಮಣಿಗಳ್ಳೆಲಾಸಶೈಲಕಲ್ಪಕ ಸುಭಟಾ-
ಗ್ರಣಿಗಳ್ಳೆರೆದನ್ನಯ ಕಾ-
ರಣದಿಂದೀ ನೃಪ ಸುತರ್ಕಳಾಡಿದರೇ ॥
ಎಂದು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಂಗೆಯ್ಯ ಸಂಜಯಂ ಸಂತೈಸಿಮುಂದೊಯ್ಯ ಭೀಮಸೇನನ ಗದಾಪರಿಘ
ಪ್ರಹರಣದಿಂ ರುಧಿರ ಪ್ರವಾಹ ವಶಗತನಾಗಿದರ್ ಯುವರಾಜನಿದೆಡೆಯಂ
ಕುರುರಾಜನೆಯ್ದೆವಂದಾಗಳ್
ಪುಡಿಯೊಳ್ಳೊರಟ್ಟಿಯುಂಮೆ-
ಯ್ಯಡಗಂಕಿಟೆಕಿಟೆದು ಕೊಱಿದು ತಿಂದುಂಗೊಲ್ಲಂ
ಗುಡಿದುಂ ನೆತ್ತರನೆಂತುಂ
ಹಿಡಂಬರಿಪು ತಣಿದನಿಲ್ಲ ದುಶ್ಯಾಸನನಂ ॥

ಎಂದು ಸಂಜಯಂ ಪೇಟಿಕೆಟಿಗಿವಿಗೇಳ್ವುಕಿಟೆದೆಡೆಯಂ (ಪೋಗಿ) ತನ್ನ ತಮ್ಮನಿದಿರವಂ
ಕಂಡು ಸೈರಿಸಲಾಱಿದೆ

ನಿನ್ನಂಕೊಂದಂಗಡಮೊಳ-
ನಿನ್ನಂಕೊಂದವನನಿಕ್ಕಿಕೊಲ್ಲದೆಮಾಣ್ಡಾ-
ನಿನ್ನಮೊಳೆಂಗಡಸಾಲದೆ
ನಿನ್ನಯಕೂರ್ಮಗಮದನ್ನಸೌಧರ್ಮಿಕೆಗಂ ॥

ಜನನೀಸ್ತನ್ಯಮನುಂಡೆನಾಂಬಟಿಕೆನೀಂಸೋಮಾಮೃತಂದಿವ್ಯಭೋ-

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಜನಮೆಂಬಿಂತಿವನುಂಡೆನಾಂಬಟಿಕೆನೀಂಬಾಲತ್ವದಿಂದೆಲ್ಲಿಯುಂ
ವಿನಯೋಲ್ಲಂಘನಮಾದುದಿಲ್ಲಮರಣಕ್ಕೆನ್ನಿಂದನೀಂಮುಂಚಿದಯ್
ಮೊನೆಯೊಳ್ಸೊಟ್ಟಡವಾಯ್ತಿದೊಂದೆಡೆಯೊಳಂಹಾವತ್ಸದುಶ್ಯಾಸನಾ ||

ಎಂದುವಿಪ್ರಳಾಪಂಗೆಯ್ದು
ಅನುಜನನೆತ್ತರನೀಂಟಿದ-
ನನೆತ್ತರಂಜೀವಸಹಿತಮಿಂಟದೆದುಯ್ಯೋ-
ಧನನೆಂಬ ಪೆಸರ್ಗಮುಯ್ಯಾಂ-
ಪೆನೆ ದುಶ್ಯಾಸನನಬನ್ನಮಂನೀಗುವೆನೇ ||

ಅಲ್ಲಿಂತಳರ್ದು ಅಂತಿದ್ ದಿನಕರತನೂಜನಂ ರಾಜರಾಜಂನೋಡಿ ಬಾಷ್ಪವಾರಿ
ಧಾರಾಪೂರಿತ ಲೋಚನನುಂ ಪಿಂಗಾಕ್ಷಂ ಕೋಪಾರುಣೀ ಕೃತ ನೇತ್ರನಾಗಿ ತನ್ನ ತಮ್ಮನ
ಕಳೇಬರಮಂ ನೋಡಲಾರಟದೆ ಮನ್ಮಾದ್ಗತಕಂಠನುಂ ಅಸಹ್ಯಶೋಕಾನಲದಹ್ಯಮಾನಾಂ
ತಃಕರಣನುಮಾಗಿ ಎಂದು
ಆನುಂ ದುಶ್ಯಾಸನನುಂ
ನೀನುಂ ಮೂವರೆದಲಾತನುಂ ಕಟಿದ ಬಟಿ-
ಕ್ಕಾನುಂ ನೀನೆದಲೀಗಳ್
ನೀನುಮಗಲ್ಲೆತ್ತವೋದೆಯಂಗಾಧಿಪತೀ ||

ನಿನ್ನ ಮಗಂ ವೃಷಸೇನಂ
ತನ್ನ ಮಗಂ ಸತ್ತನಣ್ಣಿ ಲಕ್ಷಣನುಂ ನೀ-
ನೆನ್ನಂ ಸಂತೈಸುವುದಾಂ
ನಿನ್ನಂ ಸಂತೈಸೆಬಂದೆನಂಗಾಧಿಪತೀ||

ಅಟಿಯೆನಿದಂ ನಿನ್ನಿಂದಿನ
ತೆಣನಂ ನೀನೆನಗೆಯೇಕೆ ಮುಳಿದಿದೆಯೋ ಮೇಣ್
ಮಱುಮಾತು ಗುಡದೆ ರವಿಸುತ
ಮಱುವಿಂದಿದರ್ಪೆಯೋಮೇಣ್ಣ ಅಲ್ಲಿದರ್ಪೆಯೋ ||

ನಿನ್ನ ಕೆಳೆಯಂ ಸುಯೋಧನ-
ನಂ ನೋಡದೆ ನುಡಿಯದಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬೆಸನೇ-
ನೆನ್ನದೆ ಜೀಯೆನ್ನದೆ ದೇ-

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ವೆನ್ನದೆ ಯೇಕುಸಿರದಿದೆ ಯಂಗಾಧಿಪತೀ ||

ಅನ್ಯತಂ ಲೋಭಂ ಭಯಮಂ-
ಬಿನಿತುಂನೀನಿದರ್ ನಾಡೊಳಿರ್ಕುಮೆ ರವಿನಂ-
ದನ ನನ್ನಿಚಾಗಮಂ-
ಬಿನಿತರ್ಕಂ ನೀನೆ ಮೊತ್ತಮೊದಲಿಗನಾದಯ್ ||

ಆನಟಿವೆಂ ಪೃಥೆಯಿವಳಿ
ದಾನವರಿಪುಪ್ಪವಳಿವನರ್ಕನಟಿವಂ ದಿವ್ಯ-
ಜ್ಞಾನಿ ಸಹದೇವನಟಿವಂ
ನೀನಾಗೆಂದಾರುಮಟಿಯರಂಗಾಧಿಪತೀ ||

ನೀನುಳ್ಳೊಡುಂಟು ರಾಜ್ಯಂ
ನೀನುಳ್ಳೊಡೆ ಪಟ್ಟಮುಂಟು ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯುಂಟಯ್
ನೀನುಳ್ಳೊಡುಂಟು ಪೀಟಿಗೆ
ನೀನಿಲ್ಲದಿವೆಲ್ಲಮೊಳವೆ ಅಂಗಾಧಿಪತೀ ||

ಹರಿ ಬೇಡೆ ಕವಚಮಂ ನೀ-
ನರದಿತ್ತಯ್ ಕೊಂತಿಬೇಡೆ ಬೆಗಡದೆ ಕೊಟ್ಟಯ್
ಪುರಿಗಣೆಯಂ ನಿನಗೆಣೆ ಕಸ-
ವರಗಲಿಮೆಯ್ಯಲಿಯುಮಾವನಂಗಾಧಿಪತೀ ||

ನಿನ್ನಂ ಕೊಂದ ಕಿರೀಟಿಯು-
ಮೆನ್ನಣುಗನನಿಕ್ಕಿಕೊಂದ ಭೀಮನುಮೊಳನಾ-
ನಿನ್ನುಮೊಳೆಂ ಗಡಸಾಲದೆ
ನಿನ್ನಯ ಕೂರ್ಮಗಮದೆನ್ನಸೌಧರ್ಮಿಕೆಗಂ ||

ಇಂದಾನಾದೆಂಮೇಣಿನ-
ನಂದನಕೇಳ್ವಾಂಡುತನಯರಾದರ್ನಿನ್ನಂ
ಕೊಂದುಂ ದುಶ್ಯಾಸನನಂ
ಕೊಂದುಂ ಬರ್ದುಕುವನದಾವನಂಗಾಧಿಪತೀ ||

ಎಂದು ವಿಪ್ರಳಾಪಂಗೆಯ್ದು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಇನಸುತನಿರವಂ ದುಶ್ಯಾ-
ಸನನಿರವಂ ಕಂಡುಮಿನ್ನುಮೆನ್ನಸುತಾಂ ನೆ-
ಟ್ಟನೆ ಪೋದುದಿಲ್ಲ ಕಲ್ಲೆದೇ-
ತನದಿಂದೆನ್ನಂತುಬರ್ದನಾವನುಮೊಳನೇ ||

* * *

3. ಮಹಾಶ್ವೇತೆಯ ಸಂದರ್ಶನ

-ನಾಗವರ್ಮ

ಆಗಲಮ್ಮಡೆಗೆಯ್ತುಪುರದಂ ಕಂಡದೃಷ್ಟಪೂರ್ವಮಪ್ಪುದಜಿಂ
ಕಿನ್ನರದ್ವಯಮತಿಭೀತಿಯಿಂ ಪರಿಯೆ
ಪಿಡಿದಪನೀಗಳಾ ಪಿಡಿಯಲೆಯ್ವಿದನಾ ಪಿಡಿದಪ್ಪನೀಗಳಾ
ಪಿಡಿದನೆ ಕಿನ್ನರದ್ವಯಮನೆಂಬಿನೆಗಂ ಬಟಿಸಂದು ತನ್ನ ಸಂ
ಗಡದವರುಂ ಪರಿಗ್ರಹಮುಮೆಯರಲಾಱದೆ ಪಿಂದೆ ನಿಲ್ವನಂ
ಕಡುಪಿನೊಳಂದುಬಿಟ್ಟನತಿಶೀಘ್ರದೇವಾಜಿಯನಾನ್ಯಪೋತ್ತಮಂ

ಭಲದಿಂದರಸಂ ತಾಂ ಬೆ
ನ್ನೊಳೆ ಪರಿದೆಟ್ಟಿಟ್ಟ ಪಿಡಿಯಲನುಗೆಯ್ದುದುಮ
ಸ್ಥಲಿತಂ ಮುಂದಣ ತಾರಾ
ಚಲಶಿಕರಮನೇಱಿದತ್ತು ಕಿನ್ನರಮಿಥುನಂ

ಏಕೆ ನಿರರ್ಥಕಂ ಮಗುವಿನಂದದೆ ಕೋಟಲೆಗೊಂಡನಕ್ಕಟಿಂ
ತೇಕೆಯೊ ಕಿನ್ನರದ್ವಯದ ಬೆಂಬಟಿಯಂ ತಗುಳುತ್ತ ಬಂದೆನಿಂ
ತೇಕೆಯೊ ಮೂರ್ಖನಂತೆ ಮತಿಗೆಟ್ಟನಿದಂ ಪಿಡಿದಲ್ಲಿ ಬರ್ಪುದೇಂ
ವ್ಯಾಕುಲನಾಗುತುಂ ಪಿಡಿಯದಿದೊಡೆ ಪೇಟ್ಟಿಡುವೊಂದು ವಸ್ತುವೇಂ
ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತುಮಿರ್ಪುದುಂ

ವಸುಧೆಯ ಬಡಗಣ ದೇಶ
ಕೈ ಸೀಮೆಯನಿವುದು ಸುವರ್ಣಪುರಮತ್ತಲ್ಮಾ
ನಿಸರಿಲ್ಲದಡವಿ ಬಳಿಕ
ತ್ತೆಸೆವುದು ಕೈಲಾಸವೆಂಬುದಾ ನಗಮಿದಿರೊಳ್

ಅಂತು ಕುದುರೆಯಂ ಮಗುಟ್ಟಿ ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದಂ
ದಿನಲಕ್ಷ್ಮೀರಶನೈಕಮಧ್ಯಮನೀಯಾದಂ ಭಾಸ್ಕರಂ ಶ್ರಾಂತಿಯುಂ
ಘನಮಾದತ್ತು ತುರಂಗಮಕ್ಕದಜಿನಾಂ ನೀದಾರ್ಣವಂ ನೋಡಿ ಮೆ
ಲ್ಲನೆ ಸಾರ್ದಲ್ಲಿ ಬಟಿಲೈಯಂ ಕಳೆದು ನಾಂ ಪೋಪೆಂ ಬಟಿಕ್ಕಿದು ವಾ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ರಿನಿವಾಸಂಗಳನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೆಸೆಗಳೊಳ್ಳೋಟ್ಟುಂ ಮಹೀವಲ್ಲಭಂ

ಅಂತು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಂ ಪೋಗೇವೋಗೆ

ಎಲೆ ತಾರಾಗಂ ಹರಂ ಕಣ್ಣಿಡೆ ಕರಗಿದುದಂತಲ್ತು ರುದ್ರಾಟ್ಟಹಾಸಂ
ಜಲಮಾದತ್ತಲ್ತು ಚಂದ್ರಾತಪಮಮೃತರಸಾಕಾರಮಾಯ್ತಲ್ತು ಹೈಮಾ
ಚಲಮಂ ಭೋರೂಪದಿಂದಂ ಪರಿಣಮಿಸಿದುದಂತಲ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯತೋಭಾ ಕಲಿತಂ
ತೈಲೋಕ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮಣಿಮುಕುರಮೆನಲ್ ಚೆಲ್ವದಾಯ್ತಬ್ಬಷಂಡಂ

ಇದು ಮನುಜರ್ಗಗೋಚರಮೆನಿಪ್ಪ ಹರಾದ್ರಿಯ ತಟ್ಟಲಿಲ್ಲಿ ಗೇ
ಯದ ದನಿ ನುಣ್ಣು ವೆತ್ತೆಸೆಯುತಿರ್ದಪುದೀಗಳೆ ಪೋಗಿ ನೋಟ್ಟಿ ನಾ
ನಿದನೆನುತುಂ ಕುತೂಹಲಿತ ಮಾನಸನಂದು ನರೇಂದ್ರನಂದನಂ
ಕುದುರೆಯ ಬೆನ್ನೆ ವಂದು ನಡೆದಂ ಮೃಗಸೂಚಿತ ಗೇಯಮಾರ್ಗದಿಂ

ಅಂತು ಪೋಗೇವೋಗೆ

ಇದು ಸಿದ್ಧಾಯತನಂ ಮನಂಗೊಳಿಸಿ ತೋಜುತ್ತಿರ್ಪುದಿಲ್ಲಿದೆ ಬಂ
ದುದು ವೀಣಾಧ್ವನಿ ತಪ್ಪದೀಯೆಡೆಯೊಳಿದಾರ್ಬಾಜಸುತ್ತಿರ್ದರೆಂ
ಬುದನಾಂ ನೋಡುವೆನೀಗಳೆಂದು ಮನದೊಳ್ಳಿಶೈಸುತಂ ಮೆಲ್ಲನೆ
ಯ್ದಿದನಾ ಸ್ಥಾನಮನಂದನಂತಮಹಿಮಂ ಭೂಪಾಲವಿದ್ಯಾಧರಂ

ಅಂತಿರ್ದ ಚರಾಚರ ಗುರುವಪ್ಪ ಶೂಲಪಾಣಿ ದೇವರಂ ಕಾಣ್ಣುದುಮಾಪರಮೇಶ್ವರನ ಸಕಳ
ಜಗದಭೀಷ್ಠಫಲದಾಯಕಮಪ್ಪ ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿಯನಾಶ್ರಯಿಸಿ

ಅಮೃತಾಂಭೋರಾಶಿಪೂರಪ್ರತಿಮ ನಿಜತಪಸ್ಸಂಚಯಂ ಪರ್ವಿತೋ ಲೋ
ಕಮನೆಂಬಂತಿರ್ದ ದೇಹಾಂಶುಗಳ ಬಳಗದಿಂ ಕಾನನಾನೀಕಮಂ ದಂ
ತಮಯಂಮಾಟ್ಟಂತೆ ತಾರಾಚಳಮನಸದಳಂ ನುಣ್ಣಿಪಂತೋರ್ವಳತ್ಯು
ತ್ತಮದಿವ್ಯಾಕಾರೆ ಕುಳ್ಳಿರ್ದತನುಹರನಾರಾಧಿಸುತ್ತಿರ್ದಳಾಗಳ್

ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯಂ

ಕಡೆದರೊ ಶಂಖದಿಂ ತೆಗೆದರೊ ನವಮೌಕ್ತಿಕದಿಂ ಮೃಣಾಲದಿಂ
ಪಡೆದರೊ ದಂತದಿಂದೆಸೆಯೆ ಮಾಡಿದರೊ ರುಚಿರೋಜ್ವಲಾಂಗಮಂ
ಬಿಡದಮೃತಾಂಶುರಶ್ಮಿಗಳ ಕುಂಚಿಗೆಯಿಂದಮೆ ಕರ್ಚಿ ಪಾರದಂ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ದೊಡೆದರೊ ಪೇಟೆನಲ್ಲರಮೆ ಕಣ್ಣೆಸೆದಿದುರ್ದು ರೂಪು ಕಾಂತೆಯಾ

ಪೊಳೆವೆಳನೆಸಲುಂ ತೆಗೆದ ರಶ್ಮಿಗಳಂತೆ ಮಡಲ್ತು ಕಾಂತಿಯಂ
ತಳೆದಳಮಿಂಚಿನೊಳ್ಳೆಗಳಂತೆ ಕವಲ್ತು ಮೃಗಾಂಕ ಮೌಳಿ ನಿ
ರ್ಮಳ ಪದ ಭಸ್ಮರೇಣುಗಳೆನಲ್ಲವಮಜ್ಜನವಾಃಕಣಂಗಳಂ
ತಳೆದು ಪೆಗಲ್ವರಂ ಬಳೆದು ರಂಜಿಸುಗುಂ ಜಡೆಗಳ ಮೃಗಾಕ್ಷಿಯಾ

ಶಿವನಾಮಾಂಕಿತಮಂ ರ
ತ್ನ ವಿರಚಿತಮನುತ್ತಮಾಂಗದೊಳ್ ಪಾದೂಯು
ಗೃವನೆಸೆಯೆ ತಳೆದು ಭಕ್ತಿಯೆ
ಭವಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಂತಿದರ್ಳ್

ಒದವಿದ ಭಕ್ತಿಯನೀಶನ
ಹೃದಯದೊಳಿದರ್ಗಳೆನಲ್ಲೆ ನವಮೌಕ್ತಿಕ ಲಿಂ
ಗದ ನಡುವೆ ರೂಪು ಮಾರ್ತೊಳ
ಗಿದುದೆತ್ತಂ ವಿಮಲಕಮಲದಳಲೋಚನೆಯಾ

ಅತಿ ಗಂಭೀರೆಯನೂರ್ಜಿತ
ಮತಿಯಂ ನಿರ್ಮಳೆಯನಮಳಧೈರ್ಯಾದಿ ಗುಣಾ
ಸ್ವಿತೆಯಂ ದೃಢಪಾಶುಪತ
ವ್ರತೆಯಂ ಕನ್ಯಕೆಯನಂದು ಕಂಡಂ ಕ್ಷಿತಿಪಂ

ದಿವ್ಯಕಾಂತೆಯ ರೂಪಸಂಪತ್ತಿಗಂ ಕಾಂತಿಗಮುಪಶಾಂತಿಗಂ ವಿಸ್ಮಯಂ ಬಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತ
ಮಿದುರ್

ಕಿನ್ನರಯುಗ್ಮಮೆತ್ತ ವನಮೆತ್ತ ಸರೋರುಹಷಂಡಮೆತ್ತ ಗೀ
ತಂ ನಯದಿಂದೆ ಬಂದೆಸೆವುದೆತ್ತ ಭವಾಲಯಮೆತ್ತ ಭೋಂಕನೀ
ಕನ್ನೆಯ ಕಾಣ್ಕೆಯೆತ್ತ ಮನುಜಂಗೆನಗೆಂದು ನರೇಂದ್ರನಂದನಂ
ತನ್ನೊಳೆ ತಾನೆ ವಿಸ್ಮಯದೆ ಭಾವಿಸುತಿರ್ದನದೊಂದು ಜಾವಮಂ

ಅಂತುಭಾವಿಸುತ್ತಮಿದುರ್
ಮನುಜನನನ್ನನೀಕ್ಷಿಸಿ ಭವಾದ್ರಿಯನೇಜಿದೆ ನಾಡೆ ನೋಡಿ ತೊ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಟ್ಟನೆ ಕೊಳೆ ಮಾಯವಾಗದೆ ನಭಕ್ಕೊಗೆದಾಗಳೆ ಪೋಗದಿದೊಡೊ
ಯ್ಯನೆ ಬೆಸಗೊಳ್ಳನಾಗೆ ಸತಿ ನೀಂ ಪೆಸರೇಂ ನಿನಗಿಂತು ತೋರ್ಪ ಜ
ವ್ವನದೊಳಗೀ ತಪ್ಪಕ್ಕೆ ಗುಣಿಮಾಡಸಿದುಬ್ಬೆಗಮಾವುದೆಂಬುದಂ

ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಮಾ ರಮಣೀಯ ದೇವಾಯತನ ನೂತ್ನಸ್ತಂಭಮಂ ನೆಮ್ಮಿ ನಿಂದಿದುರ್
ತದಂಗನಾ ಗೀತಾವಸಾನಮಯಮಂ ಪಾರುತ್ತಮಿರ್ಪುದಂ

ಮೃದುಮಧುರ ವಲ್ಲಕೀಗೇ
ಯದ ದನಿ ಮಾಣಲ್ಗೆ ಗೀತದವಸಾನದೊಳು
ನೃದಮಧುಕರಸ್ವನಂ ಪೊ
ಣ್ಣದ ಕುಮುದಿನಿಯಂತೆ ಕಾಂತೆ ಕಣ್ಣೆಸೆದಿದರ್ಳ

ಆನಂದರಮಾಕೆ ತೈಲೋಕ್ಯರಕ್ಷಾಮಣಿಯಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೀಕರಣಪೂರ್ವಕಂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ

ಸ್ವಾಗತಮೇ ನಿನಗೆ ಮಹಾ
ಭಾಗನೆ ಮದ್ದೂಮಿಗಂತು ಬಂದಯ್ಯನ
ಭಾಗ್ಯತನಾಗಲ್ವೇಳ್ವೀಂ
ದಾಗಳ್ ನೃಪಸುತನನಂಳ್ಳರಿಂ ಸತಿ ನುಡಿದಳ್

ಅಂತು ನುಡಿದನಿತಳಿಗಳೆ ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನೆಂದು ಬಗೆಯುತ್ತಂ ದೇವಿಯರ್ಬೆಸಸಿದಂತೆ
ಗೆಯ್ವೆನೆಂದಾ ಕಾಂತೆಯ ಬೆಂಬಟಿವಿಡಿದು ನಡೆವ ಶಿಷ್ಯನಂತೆ ಪೋಗೆವೋಗೆ
ಕಿಟೆದಂತರದೊಳ್

ಪಿರಿದೆನಿಸಿದ ನಿಮ್ಮಯ ಪ್ರಸಾದಮನಾಂ ಪಡೆದೊಂದು ಗರ್ವದಿಂ
ಪರಿಚಿತನಂತೆ ಬಿನ್ನವಿಸಲುಂ ಬಗೆದಂದಪೆನಂತುಟಲ್ ಬಿ
ತ್ತೊಪೊಡಧೀರಪ್ಪ ಮನುಜರ್ಪಭುಗಳ್ಳೆಯೆಯಿಂದೆ ತಮ್ಮನಾ
ದರಿಸಿದೊಡಾಗಳಂತೆ ಗಟುಪಲ್ಪಗೆದರ್ಪುದಿದಾವ ವಿಸ್ಮಯಂ

ಆದೊಡಂ
ಮನುಜಂಗೆ ಕೌತುಕಾವಹ
ಮಿನಿತೊಂದಾಶ್ಚರ್ಯಮದಣಿನಿನ್ನೆಸಗೊಳ್
ಲ್ಕನುಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದಪುದೀ
ಮನಮನನುಗ್ರಹಿಸಿ ದೇವಿ ಪೇಟಲ್ವೇಟ್ಟುಂ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಸುರಮುನಿಸಿದ್ಧಬೇಚರರೊಳಾವ ಕುಲಂ ನಿಜಜನ್ಮದಿಂದಲಂ
ಕರಿಸಿತೊ ಪಂಚಭೂತಮಯಮಾಗಿಯುಮೀ ತನುವಿಂದು ಕಾಂತಿಯಂ
ತಿರೆ ಪೊಳೆಯುತ್ತ ಮಿರ್ದಪುದಿದೇಂ ಪೊಸಜವ್ವನದೇಳೆಯೊಳ್ತಪ
ಶ್ವರಣಮಿದೇಂ ಪೊದಳ್ಳಿಡಿದ ಕಾನನದೊಳ್ಳಿಡದೊರ್ಬಳಿಪುರ್ದೇಂ

ಎಂದುಬೆಸಗೊಳ್ಳುದುಂಕಿಚೆದುಬೇಗಂತನ್ನೊಳ್ಳಾನೇಭಾವಿಸಿ
ಪೊಳೆವಲರ್ಗಣ್ಣಳಿಂ ಮಿಳಿರ್ವ ಬೆಳ್ಳು ರಸಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಗಂಡಮಂ
ಡಳತಳದಿಂದಮಂದಿಲುಯುತಿದುರ್ದನಲ್ಪಯನಾಂಬು ಲೋಚನಂ
ಗಳಿನಿರದುಣ್ಣೆ ಶಬ್ದಮಣಮಿಲ್ಲದೆ ತೊಟ್ಟನೆ ಕಣ್ ಮಗುಟ್ಟಳ
ಗ್ಗಲಿಪಟಾಲಿಂದೆ ಮಾನಿನಿ ಮನಕ್ಕತಿವಿಸ್ಮಯಮಾಗೆ ಭೂಪನಾ

ಅಂತಾ ಕಾಂತೆ ಶೋಕ ಕ್ರಾಂತೆಯಾಗಿ
ರಸೆಯಂ ತಾಂ ತಾಂಕಿ ಕಲ್ಪಾಂತದ ಬಜ್ಜಿಸಿಡಿಲೆಯ್ದುಂ ಪೊಯ್ಯಲ್ ನೆಲಂ ಕಂ
ಪಿಸುವಂತತ್ಯಂತಶೋಕಾಕುಲತೆಯಿನಲುತಿದರ್ಪ ಳೋರಂದದಿಂ ಮ
ಟ್ಟಿಸಲಿನ್ನಾರಾರ್ಪರೀ ಶೋಕಮನೆನುತೆ ಭಯಂಗೊಂಡಿತ್ತತ್ತಲೀಗಳ್
ಬೆಸಗೊಂಡೆಂ ಕೆಮ್ಮನೆಂದುಮ್ಮಳಿಸಿ ಪಿರಿದುಮಂದಾ ನೃಪಂವ್ಯಗ್ರನಾದಂ

ಅಂತು ನೃಪನತಿವ್ಯಗ್ರನಾಗಿ ಮುಖಪ್ರಕ್ಷಾಳನಾರ್ಥಂ ಪೇರಡವಿಯೊಳಂ ಜುಳಿಯಿಂದ
ಜಲಮಂತಂದು ದೇವಿಯರವಧಾರಿಸುವುದೆಂದು ಭೂಪನಿಳಿಂಪನುಪರೋಧಿಸುತ್ತ
ಮೆಣೆಯೆ

ಅಳವಿಲ್ಲದಲುತ್ತಿರೆ ಕೆಂ
ಪೆಳಸಿದ ಬಾಷ್ಪಾಂಬುಪೂರ್ಣಲೋಚನಮಂ ತ
ಜ್ವಳದಿಂದೆ ಕರ್ಚಿ ವಲ್ಕಾಂ
ಚಲದಿಂ ನಿಜವದನಬಿಂಬಮಂ ಸತಿ ತೊಡೆದಳ್

ಅಂತಾ ಕಾಂತೆ ಶೋಕಾಕ್ರಾಂತೆಯಾಗಿಪುರ್ದಂ ಕಂಡಿಂತಪ್ಪವರುಮಲುವಂದಮದ್ಭುತಮೆಂದು
ಮನದೊಳ್ಳಾವಿಸುತ್ತಮಿರೆ
ಉರಗಮುಖೋಗ್ರದಂಷ್ಟ ಸಹಜಾತೆಯನೂರ್ಜಿತಕಾಲಪಾಶ ನಿ
ಷ್ಕುರತರರೂಪೆಯಂ ಸಹಜಶಾಕಿನಿಯಂ ವಿಷಕನ್ಯಕಾ ಸಹೋ
ದರಿಯನಪಾರಘೋರ ದುರಿತಾರ್ಣವ ಜಾತೆಯನಾತ್ಮವಲ್ಲಭಾಂ
ತರಿತೆಯನೆನ್ನನಣ್ಣ ಬೆಸಗೊಳ್ಳುದೆ ಪೇಟ್ಟಿನೆ ತತ್ತಪಂಚಮಂ

* * *

4. ಅಭಿಯುಮೋರ್ಮ ಕಾಲವಶದಿಂ ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ದಾಂಟದೇ - ನಾಗಚಂದ್ರ

ಆ ಸಮಯದೊಳ್ಳಶಾಸ್ತ್ರನೊಂದು ತಣ್ಣುಟಿಲ ತಾಣದೊಳ್ ಬಣ್ಣಿಸಿಡಿಲ ಬಟಿವಿಡಿದು ಪೊಳೆವ
ಕುಡು ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಬಲಭದ್ರನ ಕೆಲದೊಳಿದರ್ ಸೀತೆಯಂ ಕಂಡು
ಬಲೆದೃಷ್ಟಿಗೆ ವಜ್ರದಸಂ
ಕಲೆ ಹೃದಯಕ್ಕೆನಿಪ ರೂಪವತಿ ಜಾನಕಿ ಕ
ಣ್ಣೊಲದೊಳಿರೆ ಪದ್ಮಪತ್ರದ
ಜಲ ಬಿಂದುವಿನಂತೆ ಚಲಿತಮಾದುದು ಚಿತ್ತಂ

ತಳತಳಿಸಿ ಪೊಳೆಯೆ ಸೀತೆಯ
ಚಳ ನಯನಂ ಖಚರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಚಿತ್ತಂ
ಕೊಳದೊಳಗೆವಾಳೆ ತೆಣ್ಣುಂ
ಬೊಳೆವಂತೆ ಕಲಂಕಿ ಕದಡಿದತ್ತಾಕ್ಷಣದೊಳ್

ಹಾರ ಮರೀಚಿ ಮಂಜರಿ ಸುಧಾರಸಧಾರೆ ಸುಧಾಂಶುಲೇಖೆ ಕ
ಪೂರ್ಣ ಶಲಾಕೆ ನೇತ್ರ ಸುಖಿದಾಯಕಮೀದೊರೆತಲ್ಲಮೀಕೆ ಶೃಂ
ಗಾರ ಸಮುದ್ರಮಂ ಕಡೆಯೆ ಹೃದ್ಭವನುದ್ಭವೆಯಾದಳೆಂದು ಕ
ಣ್ಣಾರೆ ದಶಾಸ್ತ್ರನೀಕ್ಷಿಸಿದನೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಣ್ಣೆದಾರೆ ಮನ್ಮಥಂ

ಪಲರುಂ ವಿದ್ಯಾಧರ ಸ್ತ್ರೀಯರುಮಮರಿಯರುಂ ಮಾನವಸ್ತ್ರೀಯರುಂ ತ
ಮೊಲವಿಂ ಮೇಲ್ವಾಯ್ದೊಡಂ ಮುನ್ಬಗೆಯದ ಬಗೆ ಯೇನಾದುದೆಂದುದ್ಧತಂ
ಮೂದಲಿಸುತ್ತಂ ರೂಪಿನೊಳ್ಳಚ್ಚರಿಸುವನೆನಗೆಂದಂಬನಂಬಟ್ಟುವನ್ನಂ
ಪಲಕಾಲಕ್ಕೇಸುವೆತ್ತಂ ದಶಮುಖನೆನುತುಂ ಮನ್ಮಥಂ ಮಾಣದೆಚ್ಚಂ

ನಡೆನಡುಕೋಲ್ವರಂ ದಶಮುಖಂ ಮನಮಂ ಸುಮನಶ್ಮಿಲೀಮುಖಂ
ನಡೆಗಿಡೆಕೀರ್ತಿ ಬಾರ್ತೆಗಿಡೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮೊದಲಿಗಿಡೆ ಮಾನಸಿಕೈನೇ
ರ್ಪಡುಗಿಡೆ ಸತ್ಯಶೌಚಗುಣಸಂಪದಮೇಳಿದನಾದನೆನ್ನರುಂ
ಕಿಡಿಮಸಿಯಾದವೊಲ್ವಿಷಯಲೋಭದಿನೇಳಿದರಾಗದಿರ್ಪರೇ

ವಿಹಿತಾಚಾರಮನನ್ವಯಾಗತ ಗುಣ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ದುಷ್ಟ ನಿ
ಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಪಾಲನ ಕ್ಷಮತೆಯಂ ಕಯ್ಯಾಯದನ್ಯಾಂಗನಾ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಸ್ವಹೆಯಂ ತಾಳ್ವಿದನಲ್ಲೆ ಕಾಲವಶದಿಂ ಲಂಕೇಶ್ವರಂ ವಿಸ್ಮಯಾ
ವಹಮಲ್ಲಬ್ಬಿಯುಮೊರ್ಮೆ ಕಾಲವಶದಿಂ ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ದಾಂಟದೇ

ಪರ ವಧುಗಾಸೆಗೆಯದವಧಿಕಪಾತಕವೊಂದು ರಘುಪ್ರವೀರನೊಳ್
ಧುರದೊಳಿದಿರ್ಚದೋಸರಿಸಿ ವಂಚಿಸಿ ಸೀತೆಯನುಯ್ಯ ಭೀತಿಯೊಂ
ದೆರಡಹಿರೊಳಂ ಜಸಂ ಮಸುಳೆ ತನ್ನವಲೋಕಿನಿಯಂ ದಶಾನನಂ
ಸ್ಮರಿಸಿದನಾತ್ಮಸತ್ವ ಗುಣಹಾನಿಯ ಸೂಚಿಸದೇ ವಿನಾಶಮಂ

ಅಂತು ನೆನೆಯಲೊಡಮವಲೋಕಿನೀ ವಿದ್ಯೆ ಬಂದು ಬೆಸನಾವುದನೆ ದಶಮುಖ
ನಿವರಾರೆಂಬುದುಮ ಯೋದ್ಯಾ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕಧಿಪತಿಯುಮಿಕ್ಕಾಕು ವಂಶ ಸಂಭವನುಮಪ್ಪ
ನರಣ್ಯ ತನೂಭವಂ ದಶರಥ ನರನಾಥಂ ತದಪತ್ಯರಿವರ್ತಕಾಲದ ಬಲದೇವ ವಾಸುದೇವ
ದೇವತಾಧಿಪ್ತಿತಂಗಳಪ್ಪ ವಜ್ರಾವರ್ತ ಸಾಗರಾವರ್ತ ಚಾಪರತ್ನಂಗಳನಪ್ರಯತ್ನದಿಂ ಪಡೆದ
ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರೆಂಬರ್ ಮಹಾಬಲ ಪರಾಕ್ರಮರಿಕೆ ರಾಮನ ಮಹಾದೇವಿ ಮಿಥಿಲಾಪುರ
ವರೇಶ್ವರನಪ್ಪ ಹರಿವಂಶದ ಜನಕನ ತನೂಭವೆ ರಥನೂಪುರ ಚಕ್ರವಾಳಪುರಮನಾಳ್ವ
ಚಂಡಬಲನಪ್ಪ ಪ್ರಭಾಮಂಡಲನ ತಂಗೆ ಸೀತಾದೇವಿಯೆಂಬುದು ಮೀಕೆಯನೀತನಿಂದ
ಗಲ್ಲುಪಾಯಮಾವುದನೆ ದೇವತೆ ಚಕಿತ ಚಿತ್ತೆಯಾಗಿ

ಆರಯ್ಯೆ ವಿರೋಧಂ ಸಾ
ಧಾರಣ ಪುರುಷರೊಳಮುಚಿತಮಲ್ಲಧಿಕ ಬಲರ್
ಕಾರಣ ಪುರುಷರಿವರ್ನಿ
ಷ್ಕಾರಣಮಿವರೊಳ್ವಿರೋಧಮಂ ಮಾಡುವುದೇ

ಕಾವ ಬೆಸಂ ನಿನ್ನದು ಸಕ
ಲಾವನಿಯನಧರ್ಮ ನಿರತರಂ ನೀ
ನೀ ವಿಷಯಕ್ಕೆಱಗುವುದುಂ
ಕಾವರೆ ಕಣೆಗೊಂಡರೆಂಬ ನುಡಿಗಡೆಯಕ್ಕುಂ

ಅನ್ನೆಯದಿನಡೆವವರಂ
ನೀನ್ನಿಯಮಿಸುವೈದಶಾಸ ಪೆಱನಾವಂನಿ
ನ್ನನ್ನಿಯಮಿಸುವಂಮುನ್ನೀರ್
ಬೆನ್ನೀರೆನೆಬೆರಸಲಣ್ಣತಣ್ಣೀರೊಳವೇ

ಎಂದು ತೆಱೆಯೆನುಡಿದುದರ್ಕೆ ಕಡುಮುಳಿದು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಮದನ ಯಶಃಪಟಹ ಧ್ವನಿ
ಪುದಿಯೆ ವಿಯಚ್ಚರನ ಕರ್ಣಮಂ ಹೃದಯಕ್ಕೆ
ಯುದುದಿಲ್ಲ ದಿವ್ಯ ವಚನಂ
ಬಿದಿಯಂ ಮೀಱುಗುಮೆ ಪೆಱಾರ ಪೇಱ್ಪುಪದೇಶಂ

ಆನೊಂದಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ
ನೀನೊಂದನಿದೇಕೆ ಪೇಳ್ವೆಪೇಱ್ಪುದನೇಗೊಳ್
ಏನೆಂದು ಕೀಟಿ ನುಡಿವರ್ಯ್
ಮಾನವರಾಂತಪರೆ ಮರುಳೆ ಲಂಕಾಪತಿಯಂ

ಎಂಬುದುಂ ವಿದ್ಯಾದೇವತೆ ಕನಲ್ಪು
ಜನಕಜೆಯನುಯ್ಯೆ ದಶರಥ
ತನೂಜರಿಂ ಮರಣಮಾಗಲೆಂದಿದರ್ಪು ದೀ
ತನಕಯ್ಯಳವಲ್ಪುಪುರಾ
ತನಕರ್ಮಾಯತ್ತಮಲ್ತಿದೇಹಿಗಳೆಸಕಂ

ಗೆಲಲೆನಗೆ ರಿಪು ಬಲಂಬ
ಲ್ವಲಮಾದೊಡೆ ಸಿಂಹನಾದಮಂ ಮಾಂಞ್ಞಿಂಬೆಂ
ಬಲವಾಗಿ ಬರ್ಪುದೆಂದೀ
ಬಲದೇವಂಗಳುಪಿ ವಾಸುದೇವಂ ಪ್ರೋದಂ

ಎಂದು ರಾವಣಂಗೆ ಪೇಱ್ಪುದುಮವಂರಣಕ್ಕೋಣಿಗೆ ಪ್ರೋಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಕೇಳದಂತು ವೈಕುರ್ವಣ
ಶಕ್ತಿಯಿಂ ಸಿಂಹನಾದಂ ಗೆಯ್ಯನೆ ವಿದ್ಯಾದೇವತೆ ಪ್ರೋಗಿ ಅಂತೆಗೆಯ್ದುದುಮಾ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳ್ವ
ಧುರದೊಳ್ಳುಜ್ಜಯನಾರ್ಗಮೆನ್ನನುಜನೆಂಬೀ ನಿಶ್ಚಯಂ ಗೆಟ್ಟು ಸಿಂ
ಹರವಂ ದೋಡಿದನಾಹವಂ ವಿಷಮಮೆಂಬೀವಿಸ್ಮಯಂ ಚಿತ್ತದೊಳ್
ದೊರೆಕೊಂಡತ್ತರ ಘೋದ್ವಹಂಗಳಮುಟಿದಂದೆಂತಕ್ಕುಮೋ ಜಾನಕೀ
ಹರಣಂ ಕರ್ಮವಿಪಾಕಮಾರ ಬಗೆಗಂ ವೈಕಲ್ಯಮಂ ತಾರದೇ

ಕಾಪಂಪೇಱ್ಪು ಜಟಾಯುವ
ನೋಪಳನಿರವೇಱ್ಪುವೈರಿಬಲಮಂತವಿಸಲ್
ಪೋಪಂತಿರೆದಂಡಧರಂ
ಚಾಪಧರಂಬಲನವಂಧ್ಯಕೋಪಂಪೋದಂ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತಲ್

ಅಳಿಪಿ ಪರವಧುಗಧೋಗತಿ
ಗಿಣಿವುದನಭಿನಯಿಸುವಂತೆ ಸೀತೆಯ ಸಾರ
ಣ್ಣಿಟಿದನಭದಿಂ ಖಚರಂ
ಪಟಿಗಂಪಾಪಕ್ಕಮಂಜದವರೇಗೆಯ್ಯರ್

ದೋಷಿಪಿಡಿವಂತೆ ದಿವ್ಯದ
ಕಾಸಿದ ಕುಟುವಂ ಕಡಂಗಿ ಕಾಳೊರಗನಂ
ಕೂಸು ಪಿಡಿವಂತೆ ಪಿಡಿದಂ
ಸಾಸಿಗನವಿವೇಕಿ ಸೀತೆಯಂ ದಶಕಂಠಂ

ಅಂತು ಪಿಡಿದು ನಿಜ ವಿಮಾನದೊಳಿಟ್ಟುಯ್ದದನಾಗಳದಂ ಕಂಡು ಜಟಾಯು ಕೋಪಾನಲ
ವಿಸ್ಫುಲಿಂಗದಂತಾ ರಕ್ತಂಗಳಾದ ಕಣ್ಣಳಿಂ ನುಂಗುವಂತೆ ನೋಡಿ ಖರನ ಖರಂಗಳಿಂ ನಿಶಿತ
ಚಂಚುಗಳಿಂದಿಳಿಯಲ್ತೆ ಸಾರ್ತರೆ ನಸುನಕ್ಕು ಪೊಯ್ಯೆ ಕರದಿಂ ಗಮನೋತ್ತುಕನಿಂದ್ರ ವೈರಿ
ತನ್ನೆರಡುಮೆಳುಂಕೆಗಳ ಮುಳಿದಿಳಾತಳದೊಳ್ಳಟಾಯು ಕಡೆದತ್ತು

ಮನಮೆಳದಾಗೆಮನ್ಯುಮಿಗೆ ತಳ್ಳೆಮೆಯಿಂ ಕರೆಗಣಿಸೂಸಿ ಕ
ಣ್ಣಿನಿಗಳ ಕಂದಳಂ ಬಿಗಿಯೆ ಗದ್ಯದನಿಸ್ವನಮುಣ್ಣೆ ಹಾರವಂ
ಜನಿಯಿಸೆ ಸೀತೆ ಭೀತೆದಸೆಗೆಟ್ಟಿದ್ಗೆಟ್ಟಿಪೊಣ್ಣಿದತ್ತುಮಾ
ರ್ದನಿದಸೆಯೊಳ್ಳಿಗಂಗನೆಯರುಂ ಬಿಡದಂದೊಡನಟ್ಟಿಮಾಟ್ಟಿಯಿಂ

ಭೋಂಕನೆ ಕಂಡು ಸೀತೆ ದಶಕಂಧರನಂ ನೆಲೆವೆರ್ಚೆ ಶೋಕವಾ
ತಂಕಮೊಡರ್ಚೆ ಪುಷ್ಪಕ ವಿಮಾನದ ರತ್ನವಿಚಿತ್ರ ಪುತ್ರಿಕಾ
ಸಂಕುಲಮುಟ್ಟೊಡಮ್ನಿಪುಟ್ಟುಪುಬೆಮರ್ತೊಡೆ ಕೂಡೆ ಬೆಮರ್ತುವಾಗಳಾ
ಲಂಕೆಯ ಸೂಡನುನ್ನತಿಯ ಕೇಡನವಂಗೆ ನಿವೇದಿಪಂತೆ ಮೊಲ್

ಬಲೆಗೊಳಗಾದಸೋಗೆನವಿಲಂತೆಭಯಾಕುಲೆತನ್ನಚಿತ್ತದೊಳ್
ನೆಲಸಿದರಾಮನಂಬಯಸಿನೋಡಲಪೇಕ್ಷಿಸಿಬಾಹ್ಯದರ್ಶನ
ಕ್ಕುಲಸಿದಳೆಂಬಿನಂಮುಗಿಯೆಕಣ್ಣುಲರ್ಗಳ್ಳಸುಮುಚ್ಚಿಪೋಗಿತ
ಣ್ಣೆಲರಲೆಪಿಂದೆಮೂರ್ಛಿದಿಳಿದಳ್ಳುಗುಳ್ಳುಂಪೊಣ್ಣೊಣ್ಣೆಹಾರವಂ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಕೂರಾತ್ಮವಂಚಕನವಿ
ಚಾರಿದುರಾಚಾರಿಬಗೆಯದುದ್ಧಪನೆನ್ನಂ
ಹಾರಾಮಾಹಾರಾಮಾ
ಬಾರಿಪರಾರೆಂದುಸೀತೆಶೋಕಂಗೆಯ್ಯಳ್

ಅಂತು ಶೋಕಂಗೆಯ್ಯ ಸೀತೆಯಂ ದಶಾಸನನಂತವೀರ್ಯ ಕೇವಲಿಗಳ
ಚರಣೋಪಾಂತದೊಳ್ಳಯ್ಯೊಂಡ ಪರಾಂಗನಾವಿರತಿ ಪ್ರತದ ಭಂಗಮಂ ಬಗೆಯದುದ್ಧನ್.

* * *

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಪರಾಮರ್ಶನ ಕೃತಿಗಳು:

1. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ರಂ.ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ
2. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ತ.ಸು.ಶಾಮರಾಯ
3. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತಿಹಾಸ - ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ ಭಟ್ಟರು
4. ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಸಂಪುಟಗಳು - ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
5. ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
6. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ಕೆ. ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪ
7. ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ಸಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್
8. ಆದಿಪುರಾಣ - ಸಂ. ಎಲ್. ಬಸವರಾಜ್
9. ಗದಾಯುದ್ಧ - ಸಂ. ತೀ.ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ
10. ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ - ಸಂ. ಟಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ
11. ಪಂಪ ರಾಮಾಯಣ ಸಂಗ್ರಹ - ಸಂ. ಡಿ.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

ತಿರುವಳ್ಳೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಘವಾಚಾರ್

ಎರಡನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಬಿ. ಎ. ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - 2

1. ಬಸವ ಯುಗ:

1. ಈ ಯುಗದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು
2. ವಚನಕಾರರು:
ದೇವರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ
ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು
ಬಸವಣ್ಣ
ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ
3. ಹರಿಹರ
4. ರಾಘವಾಂಕ
5. ಜನ್ನ

2. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಯುಗ:

1. ಈ ಯುಗದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು
2. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ
3. ಚಾಮರಸ
4. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ

3. ಹರಿದಾಸ ವಾಚ್ಛಯ:

1. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ವರೂಪ
2. ನರಹರಿ ತೀರ್ಥ
3. ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರು
4. ಪುರಂದರದಾಸರು
5. ಕನಕದಾಸರು

4. ಇತರೆ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳು:

1. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ
2. ಸರ್ವಜ್ಞ
3. ಸಂಚಿಹೊನ್ನಮ್ಮ
4. ಮುದ್ದಣ್ಣ

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ ಭಾಗ - 2

ಪರಿವಿಡಿ

1. ಚಂದ್ರಮತಿ ವಿಲಾಸ	- ರಾಘವಾಂಕ
2. ಉತ್ತರಕುಮಾರ	- ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ
3. ರಾಮಧಾನ್ಯಚರಿತ್ರೆ	- ಕನಕದಾಸರು
4. ಕಿರುವೆರಳ ಸಟೆ	- ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ

1. ಚಂದ್ರಮತಿ ವಿಲಾಸ

- ರಾಘವಾಂಕ

ಒಡೆಯನಾಜ್ಞೆಯ ಸಲಿಸಿ ಪೂಡವಿಪಂ ನಡೆಯುತ್ತ
ಮೃಡಪದಧ್ಯಾನಾಮೃತವನೀಂಟಿ ತೇಗುತ್ತ
ಪಿಡಿದ ಚಿಂತೆಯನೆಲ್ಲವಂ ತೊಲಗಿಸುತ್ತಲತಿಪರಿಣಾಮಮಂ ಧರಿಸುತ
ಪೂಡವಿಯೊಳಗೆಯ್ಗೆ ಸತ್ಯವ ಮೆಳೆದು ತೋಜುತ್ತ
ಸುಡುವ ಹೆಣಗಳ ಕಮಲುಗಳನು ಆರಯುತ್ತ
ಬಿಡದೆ ನೆಲದೆಳೆಯುಕ್ಕಿ ಕಪ್ಪಡವ ಕೊಂಡರಸ ದಿನವ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು

ಇಂತು ನೃಪನಿತ್ತ ದಿವಸಂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲತ್ತ
ಲಂತವರನೊತ್ತಿಟ್ಟ ಮನೆಯನೇವೊಗಳ್ಳೆನದು
ತಿಂತಿಣಿಯ ಸೊನೆಗಾಳುರ ನಿಳಯ ರಕ್ಕಸಿಯ ಮಾಡ ಹಾವಿನ ಹೇಳಿಗೆ
ಅಂತಕನ ನಗರ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಬಲುಬಾಣಸದ
ಹಂತಿ ಮಾರಿಯ ಮೂರಿಯಾಟದೆಡೆಯೆಂಬಾಗ
ಳೆಂತು ಜೀವಿಪರಕಟ ಮನೆಯವರ ದುರ್ಧರದೊಳವನಿಪನ ಸತಿಪುತ್ರರು

ಒಡೆಯನತಿಕೋಪಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಹಾ ಮೂರ್ಖ ಮಗ
ಕಡುಧೂರ್ತ ಸೊಸೆಯಾದಡಧಿಕನಿಷ್ಠರೆ ಮನೆಯ
ನಡೆವವರು ದುರ್ಜನರು ನೆರೆಮನೆಯವರು ಮಿಥ್ಯವಾದಿಗಳು ಪಶುಗಳಗಡು
ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಕೋಪಿಸುವ ಸಾಯೆ ಸದೆಬಡಿದ ಕಾ
ಳ್ಳೆಡವ ಕರಕರಿಪ ಸೆಣಸುವ ತಪ್ಪ ಸಾಧಿಸುವ
ಕೆಡೆಯೊಡೆವ ಮಾರಿಗಾಳುರೆ ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟುತಿಹರವನಿಪನ ಸತಿಪುತ್ರರು

ಎಡೆವಿಡದೆ ಹಲವು ಸೂಳೊಡೆಯನರಮನೆಗೆ ನೀ
ರಡಕಿ ಕೊಟ್ಟನಿತು ಬತ್ತವ ಮಿದಿದು ಒಡಲಿಗೆ
ಯ್ವೆಡೆಯಿಕ್ಕಿದನಿತುಮಂ ಉಂಡು ಇರುಳಂ ಹಗಲುಮೆನ್ನದೋರಂತೆ ಕುದಿವ
ಮಡದಿಯ ಕುಮಾರನುದಯದೊಳೆದ್ದು ಹೋಗಿ ಹೇ
ರಡವಿಯೊಳು ಹುಲುಹುಳ್ಳಿಯಂ ಕೊಂಡು ನಿಚ್ಚ ತ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಬಿಪಿ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ನ್ನೋಡನಾಡಿಗಳ್ಳೆರಸಿ ಬೈಗೆ ಬಂದಿಂತಂ ಕಾಲವನು ಸವೆಯಿಸುತಿದರ್ನು

ಕಸ ನಡುಮನೆಯೊಳಿರಲು ಬೈವನೊಡೆಯಂ ಕಣಿವೆ
ಪಶುಗಳಗಡುಂ ಕಟ್ಟಿಹೋದಡೊದೆವುವು ಅವನ
ಸೊಸೆ ಬೆನ್ನನೊಳಸಲೆಂದಪ್ಪಳಿಸುವಳು ಗೃಹಸ್ಥನ ಪುತ್ರ ತನ್ನ ಕಾಲ
ಸಸಿನದಲಿ ತೊಳೆಯಳಿವಳೆಂದೊದೆವ ನೆರೆಮನೆಯ
ಪಿಸುಣರಾದವರಿವಳು ಕಳ್ಳೆಯೆಂದೆಯ್ನೆ ಘೂ
ಮಿಸುತೊಡತಿ ಸದವಳೆನೆ ಪುತ್ರತೋಕವು ಕೂಡಿ ಸಂಧಿಸಿತ್ತೇವೊಗಳ್ಳೆನು

ಓರಂತೆ ತಲ್ಲಣಿಸಿ ಹೆದಲಿ ಕಣ್ಣೆಟ್ಟೋಡ
ಬಾರದಿರಬಾರದುಱಿ ಸಾಯಬಾರದು ಬದುಕ
ಬಾರದೆಂಬಂತೆ ತನ್ನೊಡಲಿಗೆ ಬಪ್ಪ ದುಃಖಿಂಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ
ಧಾರಿಣಿಯೊಳವನಿಪನ ಸತ್ಯ ಸಲಬೇಹುದೆಂ
ಬಾರಯ್ಕೆ ವಿಡಿದು ನಡೆಯುತ್ತಿಪ್ಪ ನಾರಿಯ ಕು
ಮಾರಂಗೆ ಬಂದ ಸಂಕಟದ ಸಂವರಣೆಯನದಾವ ಜೀವರು ಕೇಳ್ವರು

ಎಂದಿನಂತುದಯಕಾಲದೊಳೆದ್ದು ಹುಲುಹುಳ್ಳಿ
ಗೆಂದರಣ್ಯಕ್ಕೆ ನಡೆದಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹಲ
ವಂದದಡುಗಬ್ಬನಾಯ್ಕೊಟ್ಟಿ ಹೊಣೆಗೊಟ್ಟಿ ಹೊತ್ತೋರಗೆಯ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ
ನಿಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದುರಿಬಿಸಿಲೆಳೆದೆ ಬಿರಿಯೆ ಜವ
ಗುಂದಿ ತಲೆಕುಸಿದು ನಡೆಗೆಟ್ಟು ಬಾಯಾಳಿ ಹಣೆ
ಯಿಂದ ಬೆವರುಗೆ ನೆತ್ತಿ ಹೊತ್ತಿ ತೇಂಕುತ್ತ ಹರಿತಪ್ಪಾಗಳೇವೊಗಳ್ಳೆನು

ಕೆಲದ ವೆಂಳೆಯೊತ್ತಿನೊಳಗಿದರ್ ಹುತ್ತಿನೊಳು ನಳ
ನಳಿಸಿ ಕೋಮಲತೆಯಿಂ ಕೊಬ್ಬಿ ಕೊನೆವಾಯ್ದು ಕಂ
ಗಳವಟ್ಟು ಬೆಳೆದೆಳೆಯ ದರ್ಭೆಯಂ ಕಂಡು ಹಾರಯಿಸಿ ನಾನಿದನೆಲ್ಲವ
ಗಳಗಳನೆ ಕೊಯ್ದು ಕೊಂಡೊಯ್ದಿತ್ತಡೆನ್ನೊಡೆಯ
ಮುಳಿಯದಿಹನಿದು ಹದಿಹನೆಂಬಾಸೆಯಿಂ ಹೊಣೆಯ
ನಿಳುಹಿ ಕುಡುಗೋಲ್ವಿಡಿದು ಸಾರ್ದನಸ್ತಾದ್ರಿಯಂ ಸಾರುತಿಹ ಸೂರ್ಯನಂತೆ

ಹೊದೆಗಡಿದು ಹತ್ತಿ ಹುತ್ತವ ಸುತ್ತಿದಳಹುಲ್ಲ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಹೊದಲು ಹಿಡಿದಡಸಿ ಬಿಡದರಿದು ಸೆಳೆಯಲ್ ಕಯ್ಯ
ಹದರನೊಡೆಗಚ್ಚಿ ಜಡಿಯುತ್ತ ಭೋಂಕನೆ ಬಂದ ರೌದ್ರಸರ್ಪನನು ಕಂಡು
ಹೆದಲಿ ಹವ್ವನೆ ಹಾಲಿ ಹಾ ಎಂದು ಕೈಕಾಲ
ಕೆದಲಿ ಕೊರಳಡಿಯಾಗಿ ಕೆಡೆದನಕಟಕಟ ಮದ
ಮುದಿತ ರಾಹುಗ್ರಸ್ತವಾದ ತರುಣೇಂದುಬಿಂಬಂ ನೆಲಕೆ ಬೀಳ್ವಂದದೆ

ಹುತ್ತಿನಿಂ ಫಣಿವೆರಸಿ ಕೆಡೆಯ ಕಂಡೊಡನಿದರ್
ತತ್ತು ಕಂದಗಳು ಹೆದರಿ ಬಿಟ್ಟೋಡಿ ಹೋದರೂ
ರತ್ತಲಿತ್ತಂ ತಾಯ್ಗೆ ಹಲುಬಿ ತಂದೆಯ ಕರೆದು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಬಾಯ ಬಿಟ್ಟು
ನೆತ್ತಿಗೆಣಿದ ವಿಷದ ಕೈಯಿಂದ ಮಡಿದನೀ
ಹೊತ್ತೆನ್ನ ಕುಲದಕುಡಿ ಮುರಿಟೆಂದುಮ್ಗಳಂ
ಬೆತ್ತು ಬೀಳದೆ ಮಾಣನೆಂಬಂತೆ ರವಿ ಬಿದ್ದನಂದು ಪಡುವಣ ಕಡಲೊಳು

ತನಯನೆಂದುಂ ಬಪ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಾರದಿರೆ
ಮನನೊಂದಿದೇಕೆ ತಳುವಿದನೆನ್ನ ಕಂದನೆಂ
ದೆನುತ ಸುಯುತ ಮಳುಗುತ್ತ ಬಸುಳುಂ ಹೊಸೆದು ಕೊನೆವೆರಳ ಮುರಿದುಕೊಳುತ
ತನುವ ಮಳಿದಡಿಗಡಿಗೆ ಹೊಳಗನಾಲಿಸಿ ಮತ್ತೆ
ಮನೆಯೊಡತಿಗಂಜೆ ಕೆಲಸವನು ಮಾಡುತ್ತಿಪ್ಪ
ವನಿತೆಗಾದಾಪತ್ತನಾಲಿಸದೆ ಕೆಟ್ಟು ದಟ್ಟಿಸುವರದನೇನೆಂಬೆನು

ಬಂದಿರನಲೇ ಎಂದು ಪೊಳುಮಟ್ಟಡೋಡಿದಪ
ಳೆಂದೆಬರೊಯ್ಯನಳುತಿರಲಮಂಗಳಗಳಿಡ
ಳೆಂದೆಬರೊಳಗೊಳಗೆ ಮಗನ ಗುಣಮಂ ಹಲುಬುತಿರಲು ಬೈದಪಳೆಂಬರ!
ನಿಂದು ಬೆಳಗಾಗಿ ಮಳಿದಿರೆ ಕೆಲಸಗಳ್ಳಿಯಿವ
ಳೆಂದೆಬರೊಮ್ಮೆ ಬಿಸುಸುಯ್ಯೆ ಬೇಸತ್ತ
ಳೆಂದೆಬರಂದು ಬೈವರು ಬೈದು ಬಡಿವರಾ ಮನೆಯವರು ಮಾನಿನಿಯನು

ಉರಿವ ಬಿಸಿಲೊಳು ಹಸಿದು ಬಳಲಿ ಬಸವಳಿದು ಕೆಡ
ದಿರುತಿಪ್ಪನೋ ಎಂದು ಕೀಳಿಲೊಳು ಮಿಗೆ ಕಟ್ಟು
ತಿರೆ ಹಸುಗಳಿಡಿದು ಕೆಡೆದಿರುತಿಪ್ಪನೋ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತ ಹುಲುಹುಳ್ಳಿಯು
ದೊರಕದಿರೆ ಮನೆಗೆ ಬರಲಂಜಿ ಹೊಳುಹೊಳುಗಾಡು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ತಿರುತಿಪ್ಪನೋ ಎಂದು ಬೀದಿಯೊಳು ನೋಡಿ ತಡ
ವರಸಿ ಕಾಣದೆ ಮಜುಗುತಳಲಿಂದು ಮನದೊಳಗೊಳಗೆ ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರ್ಪಳು

ಅಡವಿಯೊಳು ಹೊಲಬುಗಿಟ್ಟನೊ ಗಿಡುವಿನೊಳಗೆ ಹುಲಿ
ಹಿಡಿದುದೋ ಕಳ್ಳರೊಯ್ದರೊ ಭೂತಸಂಕುಲಂ
ಹೊಡೆದುವೋ ನೀರೊಳದ್ದನೊ ಮರದ ಕೊಂಬೇರಿ ಬಿದ್ದನೋ ಫಣಿತಂದುದೋ
ಕಡುಹಸಿದು ನಡೆಗೆಟ್ಟು ನಿಂದನೋ ಎಂದಿಂತು
ಮಡದಿ ಹಲವಂ ಹಲುಬುತಂಗಣದೊಳಿರೆ ಹೊತ್ತಿ
ಹೊಡಕರಿಸಿದಳಲ ಕರ್ಬೊಗೆಯಂತೆ ಕವಿವ ಕತ್ತಲೆಯೊಳಗೆ ನಿಂದಿರ್ದಳು

ಉಟ್ಟಜುವೆಯಂ ಉರದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯುತ್ತ
ಬಿಟ್ಟ ಹಂಕಣಿದಲೆಯನಡಿಗಡಿಗೆ ತುಳಿಸುತ್ತ
ನಟ್ಟ ದಿಟ್ಟಿಯೊಳು ತನಯನ ಬರವ ನೋಡುತ್ತ ಕದಪಿದಳು ಕೈಯನಿಟ್ಟು
ಕೆಟ್ಟೆ ನಿನ್ನೇಗುವೆನು ಏನಮಾಡುವ ಮಗನ
ಬಟ್ಟೆಯಂ ನೋಡಿ ಬೆಜಗಾಗುವಿನಿತಕ್ಕೊಡತಿ
ಧಟ್ಟಿಸುವಳೆಂದು ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡು ಮಜುಗುತ್ತ ನಿಂದು ಸುಜ್ರನೆ ಸುಯ್ಯಳು

ಬಂದರಂ ಲೋಹಿತಾಶ್ವಾ ಎಂದು ಬಟ್ಟೆಯೊಳು
ನಿಂದರಂ ಲೋಹಿತಾಶ್ವಾ ಎಂದು ಗಾಳಿ ಗಿಣಿ
ಕೆಂದಡಂ ಲೋಹಿತಾಶ್ವಾ ಎಂದು ಕರೆಕರೆದು ಬಿಡೆ ಬೀದಿಗುರುವಿನಂತೆ
ಮಂದಮತಿಯಾಗಿದ್ದ ಚಂದ್ರಮತಿಗೊಬ್ಬನೈ
ತಂದಿಂದು ಕೂಡೆ ಹೋಗಿದ್ದು ಕಂಡೆ ನಿನ್ನ
ಕಂದನೊಂದುಗ್ಗು ಫಣಿತಂದು ಜೀವಂಗಳೆದನೆಂದು ಹೇಳಿದನಾಗಳು

ಏಕೆ ಕಚ್ಚಿತ್ತಾವ ಕಡೆ ಯಾವ ಹೊಲನ ಕ್ಕ
ಟಾ ಕುಮಾರಂ ಮಡಿದ ತಾವನಿತು ದೂರವೆನ
ಲೀ ಕಡೆಯೊಳಿ ಹೊಲದೊಳಿ ಮರದ ಕೆಲದ ಹುತ್ತಿನ ಹುಲ್ಲು ಕೊಯ್ಯೆ ಕೈಯ್ಯ
ನೂಕಿ ಫಣಿಯಗಿಯೆ ಕೆಡೆದಂ ದೂರವಲ್ಲ
ಬೇಕಾದಡೀಗ ಹೋಗಲ್ಲದಿರ್ದಡೆ ಬಳಿಕ
ನೇಕ ಭಲ್ಲುಕ ಜಂಬುಕಂ ಘೂಕ ವ್ಯಕ್ಗಳೆಳೆಯದೆ ಬಿಡವು ಕೇಳೆಂದನು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ನುಡಿಯಲರಿದೆನಿಸಿ ಮೇರೆಯ ಮಿಞುವಳಲನಳ
ವಡಿಸಿ ಬಂದೊಡೆಯನಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಡೆದು ಬಾ
ಯ್ವಿಡುತ ರಣ್ಯದೊಳೆನ್ನ ಮಗನುಗ್ರ ಕಾಳೋರಗಂ ಕಚ್ಚಿ ಮಡಿದನೆಂದು
ನುಡಿಯೆ ಲೇಸಾಯ್ತು ಮಡಿದಡೆ ಮಡಿದನೆಂದು ಕೆಡೆ
ನುಡಿಯೆ ಬಂಟರನು ಕೊಟ್ಟಿಟ್ಟುಸೈ ತಂದೆ ಎನೆ
ನಡುವಿರುಳು ಬಂಟರುಂಟೇ ನಿದ್ದೆಗೆಯ್ಯಬೇಕೇಳು ಕಾಡದಿರೆಂದನು

ನರಿಗಳೆಳೆಯದ ಮುನ್ನದಹಿಸಬೇಡವೆ ತಂದೆ
ಕರುಣಿಸೆನೆ ದುರ್ಮರಣವಟ್ಟ ಶೂದ್ರನನು ಸಂ
ಸ್ಮರಿಸುವವರಾವಲ್ಲವೆಂದೆನೆನಲ್ಪಾನಾದಡಂ ಹೋಗಿ ಕಂಡು ಮಗನ
ಉರಿಗಿತ್ತು ಬಪ್ಪನೇ ಎನೆ ಕೆಲಸಮಂ ಬಿಟ್ಟು
ಹರಿಯದಿದುರ್ದನೆಯ್ದೆಗೆಯ್ದು ಹೋಗೆನಲು ಚ
ಚ್ಚರದಿ ಮಾಡುವ ಕಜ್ಜವೆಲ್ಲವಂ ಮಾಡಿ ಹೊಜೆವಂಟಳೊಯ್ಯನೆ ಮನೆಯನು

ದಟ್ಟಿಸಿ ಮಡಲಿಡಿದ ಕಾಳದೊಳು ನಡುವಿರುಳು
ನಟ್ಟ ಮುಳ್ಳುಗಳನೆಡಹಿದ ಕಲ್ಲ ಹಾಯ್ದು ಮರ
ಮುಟ್ಟ ನೇಡಿದ ದಡನನಿಳಿದ ಕುಳಿಯಂ ಬಿದ್ದ ದರಿಗಳಂ ಹಿಡಿದ ಗಿಡುವ
ಬಿಟ್ಟ ತಲೆಯಂ ಬಿಚ್ಚಿದುಡುಗೆಯಂ ಮಹಿದು ಗೋ
ಳಿಟ್ಟು ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟು ಮೋಹಿಯಿಡುತ ನಡೆತಂದು ಹುಲು
ವಟ್ಟಿಯೊಳು ಬೆಳೆದ ಹೆಮ್ಮರನ ಮಲಗಿಸಿ ನಿಂದ ಹುಳ್ಳಿ ಹೊಜೆಯಂ ಕಂಡಳು

ಈ ಯೆಡೆಯೊಳಿನ್ನಿರದೆ ಮಾಣನೆನುತಂ ಬಂದು
ತಾಯಿ ಮಗನೇ ಮಗನೆ ಮಗನೇ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ
ರಾಯನ ಕುಮಾರ ಪೇಳಾವ ತಾವೊಳಕೊಂಡುವಯ್ಯ ನೀನೆಲ್ಲಿದರ್ಪೆ
ಓಯೆಂಬುದೇನು ಕಂದಾ ಬಾಯ ಬಿಡದಿತ್ತ
ಬಾಯೆಂಬುದೇನು ತಂದೇ ಎನ್ನನೊಲ್ಲದಡೆ
ಸಾಯೆಂಬುದೇನುಸುರದಿಹೀಲೇಕೆ ತರುಣ ಎಂದೋಹಿಲಿದಳು ಹಂಬಲಿಸುತ

ತೊರೆದ ತವಕದ ಮುಞಕದಿಂದತ್ತಲಿತ್ತ
ಹರಿ ಹರಿದು ಕಂಬನಿಯಕ್ಕೈಯಿಂದ ಮುಂಗಾಣದಾ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ತುರದೊಳಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಡವರಿಸಿ ಕೆಡದೆದ್ದು ಕಟ್ಟಳೆಲರಿಯ ಸರದೊಳೊಣಲಿ
ಕರೆಯುತ್ತ ಹಳವಿಸುತ ಹಂಬಲಿಸಿ ಬಾಯ್ವಿಡುತ
ದೊರೆಗೆಡುತ ಮೊಣಿಯಿಡುತಲಳಲುತ್ತು ಬಳಲುತ್ತು
ಹರಹರ ಮಹಾದೇವ ಮಗನ ನುಂಗಿದ ಹುತ್ತಿನೆಡೆಗೆ ಬಂದಳು ಬಂದಳು

ವಿಷದ ಹೊಗೆ ಹೊಯ್ದು ಹಸರಾದ ಮೈ ಮೀಟಿ ನೊರೆ
ಯೊಸರ್ವ ಗಲ್ಲಂ ಕಂದಿದುಗುರ್ಗಗಳರೆದೆಹಿದಗು
ವಿಸುವ ಕಣ್ ಹರಿದು ಹುಲಿಹಿಡಿದ ಹರಹಿದ ಕೈಗಳುಂಬ ಹೊತ್ತುಣ ಹಡೆಯದೆ
ಹಸಿದು ಬೆಂಗಳೂರ್ದ ಬಸುಕಕಟಕಟ ಮಡಿದ ಗೋಣ್
ದೆಸೆಗುರುಳಿ ಹಡಿಹೊಕ್ಕು ಬಹಿತ ಬಾಯ್ವರಸಂದು
ಬಸವಳಿದ ನಿಜಸುತನ ಕಂಡಳು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನರಸಿ ಹುತ್ತಿನ ಮೊದಲೊಳು

ಕಂಡ ಕಾಣೆಯೊಳು ಶಿವಶಿವ ನಿಂದ ನಿಲವಿನಲಿ
ದಿಂಡುಗೆಡೆದಳು ಮೇಲೆ ಹೊರಳಿದಳು ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿ
ಕೊಂಡು ಹೊಟ್ಟೆಯನು ಹೊಸೆಹೊಸೆದು ಮೋಣಿಯ ಮೇಲೆ ಮೊಣಿಯಿಟ್ಟೊವದೊಣಲಿ
ಮುಂಡಾಡಿ ಮುದ್ದುಗೆಯ್ದೊರಂತೆ ಕರೆದು ಕರೆ
ದಂಡಲೆದು ಲಲ್ಲೆಗರೆದತ್ತತ್ತು ಬಲವಳಿದು
ಬೆಂಡಾಗಿಜೀವವಿಕ್ಕೆಂಬಾಸೆಯಿಂ ತೇಂಕುದಾಣಂಗಳಂ ಬಗೆದಳು

ಹಡೆದೊಡಲು ಹುಡಿಯಾಯ್ತು ಮಗನೆ ಮಗನುಂಟೆಂದು
ಕಡಗಿ ಹೆಚ್ಚುವ ಮನಂ ಹೊತ್ತಿ ಹೊಗೆಯಿತ್ತು ಬಿಡ
ದಡರಿ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ನಲಿವ ದಿಟ್ಟಿಕೆಟ್ಟುವು ಸೋಂಕಿ ಪುಳಕಿಸುವ ಕರಣಂಗಳು
ಕಡಿವಡೆದುವೊಸೆದು ಹೆಸಗೊಳುತಿಪ್ಪ ನಾಲಗೆಯ
ಕುಡಿ ಮುರಟತೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನುಡಿಯನಾಲಿಪ ಕಿವಿಯ
ಹಡಿಗತ್ತದೆಲೆ ಕಂದ ಎಂದೆನುತ್ತಿದುಮುಖಿ ಮಣುಗಿ ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟಳಂದು

ಸಿರಿ ಹೋದ ಮಣುಕವನು ನೆಲೆಗೆಟ್ಟಚಿಂತೆಯನು
ಪರದೇಶಮಂ ಹೊಕ್ಕ ನಾಚಿಕೆಯನರಿಯದ
ನೃರ ಮನೆಯತೊತ್ತಾದ ಭಂಗವನು ನಿಮ್ಮಯ್ಯಗಜ್ಞಾತವಾದಳಲನು
ನೆರೆದು ಮನೆಯವರೆಯ್ದೆಕರಕರಿಪ ದುಃಖವನು
ತರಳ ನಿನ್ನಂ ನೋಡಿ ಮಹಿದು ಪರಿಣಾಮಮಂ
ಧರಿಸುತಿಪ್ಪೆನ್ನ ಗೋಣಂಕೊಯ್ದೆ ಇನ್ನಾರ ನೋಡಿ ಮಹಿದಪೆನೆಂದಳು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಅತಿ ಲಜ್ಜೆಗೆಟ್ಟನೈರಾಳಾಗಿ ದುಡಿದು ಧಾ
ವತಿಗೊಂಡು ಧನವನಾರ್ಜಿಸಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಭೂ
ಪತಿ ನಮ್ಮ ಬಿಡಿಸುವಾರ್ತದ ಮೋಹದಿಂ ಹಸಿವು ನಿರ್ದಯಂ ತೋಷಿದು ಬಂದು
ಸುತನ ಕರೆಯೆಂದಡೇನೆಂಬೆನಾವುದ ತೋಷಿ
ಪತಿಯ ಮಱುಕವನು ಮಱಿಯಿಸುವನುಗ್ರಾಹಿಗಾ
ಹುತಿಯಾದನೆಂದು ಪೇಳ್ವೆನೆ ಎನ್ನಕಂದ ಎಂದಿಂದುಮುಖಿ ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟಳು

ಅರಮನೆಯ ಮಣಿಗೃಹದ ಸೆಜ್ಜೆಯೊಳು ರಿಪುನೃಪರ
ಕರಿದಂತದಿಂಕಡೆದ ಕಾಲ ಮಂಚದೊಳಿಟ್ಟ
ವರಹಂಸತೂಲತಲ್ಪದೊಳು ಮೇಣಿವಳಗಿನೊಳು ಸಾಗಿಸುವ ಜೋಗೈಸುವ
ತರುಣಿಯರ ನಡುವೆ ಪವಡಿಸುವ ಸುಕುಮಾರನೀ
ನರವರಿಸದೀ ಕಾಡೊಳಿರುತ ಕತ್ತಲೆಯೊಳಾ
ಸುರದ ಕಲುನೆಲದೊಳೊಬ್ಬನೆ ಪವಡಿಸುವುದುಚಿತವೇಎಂದು ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟಳು

* * *

2. ಉತ್ತರಕುಮಾರ

- ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಸುಯೋಧನ
ನಾಳು ಮುತ್ತಿತು ತುರುಗಳನು ಮೇ
ಲಾಳು ಕವಿದುದು ಭೀಷ್ಮಕರ್ಣದ್ರೋಣ ಮೊದಲಾಗಿ
ಕೋಲ ಸೂಟಿಯ ಸರಿವಳೆಗೆ ಗೋ
ಪಾಲ ಪಡೆ ಮುಗ್ಗಿದುದುಗೋವರ
ಸಾಲ ಹೊಯ್ದುರುಕರ್ಣದುಶ್ಯಾಸನಜಯದ್ರಥರು

ಬೆಗಡು ಮುಸುಕಿದ ಮುಖದ ಭೀತಿಯ
ಥಗೆಯ ಹೊಯ್ಲಿನ ಹೃದಯತುಡಿ ನಾ
ಲಗೆಯ ತೊದಳಿನ ನುಡಿಯ ಬೆರಗಿನ ಬರತ ತಾಳಿಗೆಯ
ಅಗಿವ ಹುಯ್ಯಲುಗಾರ ಬಹಳೋ
ಲಗಕೆ ಬಂದನು ನೃಪ ವಿರಾಟನ
ಮಗನ ಕಾಲಿಂಗೇರಗಿದನುದೂರಿದನು ಕಳಕಳವ

ಎಳು ಮನ್ನೆಯಗಂಡನಾಗು ನೃ
ಪಾಲ ಕೌರವರಾಯ ತುರುಗಳ
ಕೋಳ ಹಿಡಿದನು ಸೇನೆ ಬಂದುದುಧರಣಿಯಗಲದಲಿ
ದಾಳಿ ಬರುತಿದೆ ಕರೆಸಿಕೋ ನಿ
ನ್ನಾಳು ಕುದುರೆಯರಾಣಿವಾಸದ
ಗೊಳೆಯವ ತೆಗೆಸೆಂದು ನುಡಿದನು ಬಿನ್ನಹದ ಬಿರುಬ

ಎಂದಡುಬ್ಬರಿಸಿದನು ತಾ ಕಲಿ
ಯೆಂದು ಬಗೆದನು ಮೀಸೆಯನು ಬೆರ
ಳಿಂದ ತಿರುಹುತ ಮುಗುಳುನಗೆ ಹರುಷದಲಿ ಮೈಮರೆದಗ
ಸಂದಣಿಸಿ ರೋಮಾಂಚ ಕೆಲಬಲ
ದಿಂದುಮುಖಿಯರ ನೋಡಿದನು ನಲ
ವಿಂದ ನುಡಿದನುತನ್ನ ಪೌರುಷತನದ ಪರಿಣತೆಯ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಜವನ ಮೀಸೆಯ ಮುರಿದನೋ ಭೈ
ರವನದಾಡೆಯನುಗಿದನೋ ಮೈ
ತ್ಯುವಿನ ಮೇಲುದ ಸೆಳೆದನೋ ಕೇಸರಿಯಕೆಣಕಿದನೋ
ಬವರವನುತೊಡಗಿದನಲಾ ಕೌ
ರವನಕಟ ಮರುಳಾದನೆಂದಾ
ಯುವತಿಯರ ಮೊಗ ನೋಡುತುತ್ತರ ಬಿರುದಕೆದರಿದನು

ಆರೊಡನೆಕಾದುವೆನು ಕೆಲಬರು
ಹಾರುವರುಕೆಲರಂತಕನ ನೆರೆ
ಯೂರವರುಕೆಲರಧಮಕುಲದಲಿ ಸಂದುಬಂದವರು
ವೀರರೆಂಬವರಿವರು ಮೇಲಿ
ನ್ನಾರ ಹೆಸರುಂಟವರೊಳೆಂದು ಕು
ಮಾರ ನೆಣಗೊಬ್ಬಿನಲಿ ನುಡಿದನು ಹೆಂಗಳಿದಿನಲಿ

ನುಡಿದು ಫಲವೇನಿನ್ನು ಸಾರಥಿ
ಮಡಿದ ನಿನ್ನಿನ ಬವರದಲಿ ತಾ
ನುಡುಹನಾದನು ಶಿವಶಿವಾಯಿದೆನ್ನ ಕೈಮನಕೆ
ಗಡಣಿಸುವ ಸಾರಥಿಯನೊಬ್ಬನ
ಪಡೆದನಾದೊಡೆಕೌರವೇಂದ್ರನ
ಪಡೆಗೆ ಹಬ್ಬವ ಮಾಡುವೆನುತೋರುವೆನುಕೈಗುಣವ

ಕೇಳಿದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥನೀತನ
ಬಾಲಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲವನು ಪಾಂ
ಚಾಲೆಗೆಕ್ಕಟಿ ನುಡಿದ ನಾವಿನ್ನಿಹುದು ಮತವಲ್ಲ
ಕಾಲ ಸವೆದುದು ನಮ್ಮರಾಜ್ಯದ
ಮೇಲೆ ನಿಲುಕಲುಬೇಕು ಕೌರವ
ರಾಳು ನವಗೋಸುಗವೆ ಬಂದುದು ಕಾಂತೆ ಕೇಳೆಂದ

ನರನ ಸಾರಥಿಯೆಂದು ನೀನು
ತ್ತರೆಗೆ ಸೂಚಿಸಿ ತನ್ನನೀಗಳೆ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಕರೆಸೆನಲುಕೈಕೊಂಡುದುರುಪದಿ ಬಂದಳೊಲವಿನಲಿ
ತರುಣಿ ಕೇಳರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿ
ವರ ಬೃಹನ್ನಳೆ ಖಾಂಡವಾಗ್ನಿಯ
ಹೊರೆದನಿವ ತಾನೆಂದು ಸತಿಯುತ್ತರೆಗೆ ಹೇಳಿದಳು

(ತಂಗಿಯ ಸೂಚನೆಯಂತೆ, ಬೃಹನ್ನಳೆಯ ವೇಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಸಾರಥಿಯನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರನುಯುಧ್ಧರಂಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ.)

ಎಲೆ ಪರೀಕ್ಷಿತನಯ ಕೇಳ್ ನೃಪ
ತಿಲಕನತಿವೇಗದಲಿ ರಥವನು
ಕೊಳುಗುಳಕೆ ತರೆಕಂಡನುತ್ತರ ಮುಂದೆದೂರದಲಿ
ತಳಿತ ಕುಂತದ ಬಾಯಿಧಾರೆನು
ಹೊಳವುಗಳ ಹೊದರೆದ್ದ ಸಿಂಧದ
ಸೆಳೆಯ ಸೀಗುರಿಗಳ ಸುರಂಭದ ಸಕಲ ಮೋಹರವ

ಕಾಲಕೂಟದತೊರೆಯೊ ಮಾರಿಯ
ಗೊಳೆಯವೊ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಗಂಟಲ
ತಾಳಿಗೆಯೊ ಭೈರವನಧಃಪೋಜವನ ಜಂಗುಳಿಯೊ
ಕಾಲರುದ್ರನ ನೊಸಲ ವಗ್ನಿ
ಜ್ವಾಲೆಯೋಕೌರವನ ಸೇನಾ
ಜಾಲವೋ ಶಿವಯೆನುತ ಹೆದರಿದನಂದು ಸುಕುಮಾರ

ಹಸಿದ ಮಾರಿಯ ಮಂದೆಯಲಿ ಕುರಿ
ನುಸುಳಿದಂತಾದೆನು ಬೃಹನ್ನಳೆ
ಯೆಸಗದಿರು ತೇಜಿಗಳ ತಡೆಚಮ್ಮಟಿಗೆಯನು ಬಿಸುಡು
ಮಿಸುಕಬಾರದು ಪ್ರಳಯಕಾಲನ
ಮುಸುಕನುಗಿವವನಾರುಕೌರವ
ನಸಮಬಲನೈ ರಥವ ಮರಳಿಚಸು ಜಾಳಿಸುವೆನೆಂದ

ಎಲೆ ಕುಮಾರಕ ಮೊದಲ ಚುಂಬನ
ದೊಳಗೆ ಹಲ್ಲು ಬಿದ್ದಂತೆ ಕಾಳಗ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ದೊಳಗೆ ಬೆರೆಯದ ಮುನ್ನ ಹಿಡಿದೈ ಸಮರಭೀತಿಯನು
ಅಳುಕಲಾಗದು ನಿಮ್ಮತಂದೆಯ
ಕುಲಕೆ ಕುಂದನುತಾರದಿರು ಮನ
ಗೆಲವಿನಲಿ ಕಾದೆನುತರಥವನು ಬೇಗ ಹರಿಸಿದನು

ಸಾರಿ ಬರಬರಲವನ ತನು ಮಿಗೆ
ಭಾರಿಸಿತು ಮೈ ಮುರಿದುರೋಮ ವಿ
ಕಾರ ಘನ ಕಾಹೇರಿತವಯವ ನಡುಗಿ ಡೆಂಡಣಿಸಿ
ಭೂರಿ ಭಯತಾಪದಲಿ ತಾಳಿಗೆ
ನೀರುದಗೆದುದುತುಟಿಯೊಣಗಿ ಸುಕು
ಮಾರಕಣ್ಣೆವೆ ಸೀಯೆ ಕರದಲಿ ಮುಚ್ಚಿದನು ಮುಖವ

ಏಕೆ ಸಾರಥಿರಥವ ಮುಂದಕೆ
ನೂಕಿ ಗಂಟಲ ಕೊಯ್ವೆ ಸುಡುಸುಡು
ಕಾಕಲಾ ಕಣ್ಣೊಡೆದವೇಕಾಣಾ ಮಹಾಬಲವ
ನಾಕನಿಳಯರಿಗರಿದು ನಿನಗೆ ವಿ
ವೇಕವೆಳ್ಳನಿತಿಲ್ಲ ತೆಗೆತೆಗೆ
ಸಾಕು ವಾಘೆಯ ಮರಳಿ ಹಿಡಿ ತೇಜಿಗಳ ತಿರುಹೆಂದ

ಎಂದೊಡರ್ಜುನ ನಗುತರಥವನು
ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೆಂಟಡಿಯ ನೂಕಲು
ಕೊಂದನೀ ಸಾರಥಿಯನುತ ಸಂವರಿಸಿ ಮುಂಜೆರಗ
ಬಂದು ಮೆಲ್ಲನೆರಥದ
ಹಿಂದಕೆ ನಿಂದುಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದನು ಬದುಕಿದೆ
ನೆಂದು ನಿಟ್ಟೋಟದಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟ ಮಂಡೆಯಲಿ

ನೋಡಿದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥನೀ ಕೇ
ಡಾಡಿಕೆದರಿದಕೇಶದಲಿ ಕೆ
ಟ್ಟೋಡುತಿರಲೆಲೆ ಪಾಪಿ ಹಾಯ್ದನು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆನುತ
ಕೂಡೆ ಸೂಟಿಯೊಳಟ್ಟಲಿಳಿಯ
ಲ್ಲಾಡಲಹಿಪತಿ ಹೆದರಲಿತ್ತಲು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ನೋಡಿಕೊರವಸೇನೆಕೆಡೆದುದು ನಗೆಯ ಕಡಲೊಳಗೆ

ಇತ್ತಲರ್ಜುನನುತ್ತರನ ಬೆಂ
ಬತ್ತಿ ಬಂದನು ಹೋದೆಯಾದರೆ
ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಡುವೆ ನಿನ್ನತಲೆಯನು ನಿಲ್ಲುನಿಲ್ಲೆನುತ
ಮೃತ್ಯುವೋ ಸಾರಥಿಯೊ ಪಾಪಿಯ
ನೆತ್ತಣಿಂದವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನೆ
ನುತ್ತ ಮರಳಿದು ನೋಡಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಸೈವರಿದ

(ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ)

ಹಲುಗಿರಿದು ಬಾಯೊಳಗೆ ಬೆರಳಿ
ಟ್ಟಳುಕಿ ತಲೆವಾಗಿದನು ಸಾರಥಿ
ಕಳುಹಿ ಕಳೆಯೈ ನಿನ್ನ ಬಸುರಲಿ ಮರಳಿ ಬಂದವನು
ಕೊಳುಗುಳದೊಳೆಯೊಡ್ಡ ಮುರಿವ
ಗ್ಗಲೆಯರುಂಟೇ ಲೋಗರಿಂದವೆ
ಕೊಲಿಸದಿರು ನೀ ಕುತ್ತಿಕೆಡಹುಕಠಾರಿಯಿದೆಯೆಂದ

ಎಲವೋ ಸಾರಥಿಯಾಗು ನಡೆ ನೀ
ಗಳಹಿದೊಡೆ ಕಟವಾಯಕೊಯ್ವನು
ಕೊಲುವೆನೀ ಪ್ರತಿಭಟನಿಕಾಯವ ನಿನ್ನ ಸಾಕ್ಷಿಯಲಿ
ಬಳಿಕ ನೀ ನಗು ನಡೆಯೆನುತರಿಪು
ಬಲಭಯಂಕರನುತ್ತರನ ಹೆಡ
ತಲೆಯ ಹದರಿನೊಳೊಂಕಿ ತಂದನು ರಥವನೇರಿಸಿದ

(ಅನಂತರ ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ಒಂದು ಬನ್ನಿಯ ಮರದ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದ ಆಯುಧಗಳನ್ನೂ ರಥವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ, ಬೃಹನ್ನಳೆಯ ವೇಷದ ತನ್ನ ಸಾರಥಿ ಅರ್ಜುನನೆಂದು ಉತ್ತರನಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ಇಬ್ಬರೂ ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.)

ತುರಗಗರ್ಜನೆರಥದಚೇತ್ಯತಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ವರಧನುಷ್ಪಂಕಾರಕಪಿಯ
ಬ್ಬರಣೆ ಪಾರ್ಥನ ಬೊಬ್ಬೆ ನಿಷ್ಕುರದೇವದತ್ತರವ
ಅರರೆ ಹೊದರೆದ್ದವುಗಿರಿವ್ರಜ
ಬಿರಿಯೆ ಜಲನಿಧಿ ಜರಿಯೆತಾರಕೆ
ಸುರಿಯೆ ಸುರಕುಲ ಪರಿಯೆ ಭೀತಿಯಲಹಿತಬಲ ಹರಿಯೆ

ಶಿರವ ಸಿಡಿಲೆರಗಿದವೋಲುತ್ತರ
ತಿರುಗಿಬಿದ್ದನು ಮೂರ್ಛಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆ
ಮರಳಿದವು ಕಣ್ಣಾಲಿ ಕಾರಿದವರುಣವಾರಿಗಳ
ಹೊರಳುತಿರಲೆಲೆ ಪಾಪಿ ಸೈರಿಸ
ಲರಿಯನಿನ್ನೇನೆನುತ ಫಲುಗುಣ
ಸೆರಗಿನಲಿ ಬೀಸಿದನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು ರಥದೊಳಗೆ

ಏನು ಮತ್ಸಕುಮಾರ ಭವಣಿಯಿ
ದೇನು ನಿನಗೆಂದೆನಲುಜಗದವ
ಸಾನದಂದದಿ ಸಿಡಿಲು ಸುಳಿದುದು ಬಿರಿದುದೆನ್ನೊಡಲು
ಆನಲಾಪನೆ ನಿನ್ನ ಬಹಳ
ಧ್ವಾನವನು ಸಾಕೆನ್ನ ಕಳುಹು ಮ
ಹಾ ನಿಧಾನವ ಮಾಣುಮಾಣೆನೆ ಪಾರ್ಥನಿಂತೆಂದ

ಖೇಡನಾಗದಿರದುಭುತದ್ವನಿ
ಮಾಡೆನಂಜದಿರಂಜದಿರುದ್ಭೃತಿ
ಮಾಡಿಕೊಂಡೀರಥವಜೋಡಿಸೆನುತ್ತ ಸಂತೈಸಿ
ಮೂಡಿಗೆಯಅಂಬುಗಿದುತಿರುವಿಗೆ
ಹೂಡಿದನು ಫಲುಗುಣನಕದನವ
ನೋಡಲಮರತ್ತೇಣಿ ಮೇಳೈಸಿತ್ತು ಗಗನದಲಿ

(ಅರ್ಜುನನಿಗೂ ಕೌರವಸೇನೆಗೂ ಘೋರಯುದ್ಧ ನಡೆದು, ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಸಮೋಹನಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಸೇನೆಯು ಮೈಮರೆದು ಒರಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರನೂ ಅರ್ಜುನನೂ ರಥದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು, ಸೋತವರ ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತುಭರಣಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.)

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಧರಣಿಪಾಲರ ಮಕುಟವನು ಕ
ತರಿಸಿ ದುಶ್ಯಾಸನನ ಘನ ಶಿರ
ವರದರತ್ನವನುಡಿದು ಭೂರಿಶ್ರವಜಯದ್ರಥರ
ಹೊರಳಿಚಿದನು ವಿಶೋಕಕುವರರ
ಹುರುಳುಗೆಡಿಸಿದನಖಿಳ ರಾಯರ
ಶಿರಕೆ ಭಂಗವ ಹೊರಿಸಿ ಫಲುಗುಣನಡರಿದನುರಥವ

ಬಳಿಕ ಫಲುಗುಣನತ್ತಲಾ ಮರ
ದೊಳಗೆ ಕೈದುಪನಿರಿಸಿ ಮುನ್ನಿನ
ಹುಲುರಥವ ಮೇಳೈಸಿ ಸಾರಥಿತನವನಳವಡಿಸೆ
ಇಳಿದು ಪಾರ್ಥನ ಮೈಡಡವಿ ಕಪಿ
ಕುಲಲಲಾಮನು ವನಕೆ ಹಾಯ್ದನು
ಹೊಳಲ ಹೊರೆಯಲಿ ನಿಂದು ನಗುತುತ್ತರನೊಳಿಂತೆಂದ

ಕರೆದುದೂತರಿಗರುಹು ನೀನೇ
ಧುರವ ಜಯಿಸಿದನೆನ್ನ ನಾವಿ
ದ್ವಿರವನರುಹದಿರಿಂದು ಪಸರಿಸು ನಿನ್ನ ವಿಕ್ರಮವ
ಅರಸ ನಿನ್ನನೆ ಮನ್ನಿಸಲಿ ಪುರ
ಪರಿಜನಂಗಳು ನಿನ್ನ ವಿಜಯದ
ಹರುಷದಲಿ ಹೆಚ್ಚಿರಲಿ ನೇಮಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡೆಂದ

ಲೀಲೆ ಮಿಗಲುತ್ತರನು ಪುರಜನ
ಜಾಲ ಜೀಯೆನಲಿದಿರು ಬಂದ
ನಿ ವಾಳಿಗಳ ನೂಕಿದನು ಕೈವಾರಿಗಳ ಕೋಪಿಸುತ
ಆಲಿಯವನಿಯ ಬರೆಯೆ ಮುಸುಕಿನ
ಮೇಲು ದುಗುಡದ ಭಾರದಲಿ ರಾ
ಜಾಲಯಕೆ ಬರಲಿದಿರುಬಂದಪ್ಪಿದನು ನಂದನನ

ಮಗನೆ ಕರ್ಣದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮಾ
ದಿಗಳನೊಬ್ಬನೆ ಗೆಲಿದೆಯಾ ಕಾ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಳಗದ ಕಡುಗಲಿತನಗಳುಂಟೇ ಪೂರ್ವಪುರುಷರಲಿ
ದುಗುಡವೇಕೆನ್ನಾಣೆ ಹೆತ್ತರ
ಮೊಗಕೆ ಹರುಷವತಂದೆಲಾ ಹಂ
ಗಿಗನೆ ನೀ ತಲೆಗುತ್ತಲೇಕೆಂದೆತ್ತಿದನು ಮುಖವ

ಕಾದಿ ಗೆಲಿದವ ಬೇರೆ ಸಾರಥಿ
ಯಾದತನಗೀಸೇಕೆ ನಿಮ್ಮಡಿ
ಯಾದರಿಸಲೊಡೆಮುರಿಚಬಲ್ಲೆನೆ ನಾಚಿಸದಿರೆನಲು
ಕಾದಿದಾತನು ನೀನು ಸಾರಥಿ
ಯಾದವನುತಂಗಿಯ ಬೃಹನ್ನಳೆ
ವಾದ ಬೇಡಲೆ ಮಗನೆ ಬಲ್ಲೆನು ನಿನ್ನ ವಿಕ್ರಮವ

ಅದಟುತನವೆನಗುಂಟೆ ಬೆಂದುದ
ಬೆದಕಿ ನೋಯಿಸಬೇಡ ಹಗಲಿನ
ಕದನವನುಗೆಲಿದಾತ ಬೇರಿಹ ಬೊಪ್ಪ ನುಡಿಯದಿರು
ಉದಯದಲಿ ಗೆಲಿದಾತನನು ನಿ
ಮ್ಮಿದಿರಿನಲಿ ತೋರುವೆನು ಬೀಳ್ಕೊಡಿ
ಸದನಕೆಂದುಕುಮಾರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡನರಮನೆಗೆ

ತಾತ ಬಿನ್ನಹ ನಿನ್ನ ವೈರಿ
ವ್ರಾತವನುಗೆಲಿದಾತನೀತೋ
ಪಾತನೀತನ ಮುಂದೆ ಮೆರೆವವಕೀಚಕಾಂತಕನು
ಈತ ನಕುಲನು ವಾಮದಲಿ ನಿಂ
ದಾತ ಸಹದೇವಾಂಕನಿಬರಿ
ಗೀತ ಹಿರಿಯನುಧರ್ಮನಂದನನೆಂದು ತೋರಿಸಿದ

*****

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

3. ರಾಮಧಾನ್ಯಚರಿತ್ರೆ

— ಕನಕದಾಸರು

ತಡೆಯದೈತಂದುಭಯಬಲ ಸಂ
ಗಡಿಸಿ ಬರುತಿರೆ ಮುಂದೆ ಸೇತುವ
ಮಡದಿಗಲ್ಲವ ತೋರಿಸುತ ನೆರೆ ಕಡಲ ದಾಂಟಿಯರು
ನಡೆದು ರಾಮೇಶ್ವರದ ಬಳಿಯಲಿ
ಮೃಡನ ಪೂಜಿಸಿ ಭಕ್ತಿಭಾವದ
ಸಡಗರದಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯಾಶ್ರಮಕ್ಕೆದಿದನು ನೃಪತಿ

ಆ ಮಹಾವನದೊಳಗೆ ಸುಭಟ
ಸ್ತೋಮವಿಳಿದುದು ಪಾಳೆಯದ ಸಂ
ಗ್ರಾಮದಿದಿರಲಿ ಗುಡಿಗುಡಾರಂಗಳು ವಿರಾಜಿಸಿತು
ರಾಮಣೀಯಕ ರಚನೆಯಲಿ ಸು
ತ್ರಾಮನೋಲಗದಂತೆ ರಘುಕುಲ
ರಾಮನೈದಿರೆ ಬಂದು ಕಂಡರು ಸಕಲ ಮುನಿವರರು

ಕೌಶಿಕನು ಜಮದಗ್ನಿಜನ್ಮ ಪ
ರಾಶರನು ಜಾಬಾಲಿ ಭೃಗು ದೂ
ರ್ವಾಸ ಗೌತಮನಾದಿಯಾದ ಸಮಸ್ತ ಮುನಿವರರು
ಭಾಸುರದ ತೇಜದಲಿ ತಮ್ಮ ನಿ
ವೇಶನವ ಹೊರವಂಟು ಬಂದರು
ದಾಶರಥಿಯನು ಕಂಡು ಹರಸಿದರಕ್ಷತೆಯ ತಳಿದು

ರಾಮ ದಶರಥತನಯ ರಘುಕುಲ
ಸ್ತೋಮ ಸನ್ಯತ ಸನಾಮನಾಹವ
ಭೀಮ ಸುಜನ ಪ್ರೇಮ ಜಗದಭಿರಾಮ ನಿಸ್ಸೀಮ
ತಾಮರಸದಳ ನಯನ ದೇವ
ಪ್ರೇಮ ಸುರಕುಲ ಮೌಳಿವಂದಿತ
ಪ್ರೇಮದಿಂದಲಿ ಪಾಲಿಸೆನ್ನು ತಲವರು ಪೊಗಳಿದರು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ದೇವಿ ಜಾನಕಿಸಹಿತ ವನದಲಿ
ನೀವು ಕಷ್ಟವ ಬಳಸಿ ಭಕ್ತರ
ಕಾವ ಹದನನು ನೆನೆದು ವಾನರ ಬಲಸಮೇತದಲಿ
ರಾವಣನ ಸಂಹರಿಸಿ ಲಂಕೆಯ
ನಾವಿಭೀಷಣಗಿತ್ತು ನಮ್ಮನು
ದೇವ ಪಾಲಿಸೆ ಬಂದೆಯದಂದುಪಚರಿಸಿದರು ನೃಪನ

ಸಾರಹೃದಯರು ನೀವು ನಮಗು ಉಪ
ಚಾರವೇಕಿದು ನಿಮ್ಮಡಿಯ ಕರು
ಣಾ ರಸವೆ ಸಲಹುವುದು ನಮ್ಮನು ಸಾಕದಂತಿರಲಿ
ಆರಿಗುಂಟಿದು ನಿಮ್ಮ ದರುಶನ
ಸೇರಿತೆಮಗಿಂದಿನಲಿ ಯೆಂದುಪ
ಚಾರದಿಂ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು ಮುನಿವರರ

ಎಡದ ಕಡೆಯಲಿ ಕಪಿಕುಲೇಂದ್ರನ
ಗಡಣ ಬಲದಲಿ ರಾವಣಾನುಜ
ಸಡಗರದಿ ಮುನಿನಿಕರವಿದಿರಲಿ ಹಿಂದೆ ವಾನರರು
ಮಡದಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣದೇವರಿವರು
ಬಿಡದೆ ಚಿಮ್ಮಲು ಚಾಮರಂಗಳ
ಪೊಡವಿಪತಿ ಶ್ರೀರಾಮ ಸಿಂಹಾಸನದಿ ರಂಜಿಸಿದ

ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಮಹಾಮುನೀಶ್ವರ
ರೆಲ್ಲ ತರಸಿದರಖಿಳ ವಸ್ತುವ
ಬೆಲ್ಲ ಸಕ್ಕರೆ ಜೇನುತುಪ್ಪ ರಸಾಯನಂಗಳಲಿ
ಭುಲ್ಲವಿಸಿ ರಚಿಸಿದ ಸುಭಕ್ಷಗ
ಳ್ಳವನು ತುಂಬಿದರು ಹೆಡಗೆಗೆ
ಳ್ಳಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಹೊರಿಸಿ ತಂದರು ರಾಮನೋಲಗಕೆ

ತಂದು ಶಿಷ್ಯರು ಭಕ್ಷಗಳ ಮುದ
ದಿಂದ ಸುರಿಯಲು ನೋಡಿ ನಸುನಗೆ
ಯಿಂದ ರಘುಕುಲಸಾರ್ವಭೌಮನು ಕರಸಿ ನಿಜಬಲಕೆ
ಅಂದು ಕೊಡಿಸಲು ನೋಡಿದರು ರುಚಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಯಿಂದ ಸವಿದರು ಪೂಜೆಗಳನಾ
ನಂದದಲಿ ಕೊಂಡಾಡಿದರು ವಾನರರು ಮುನಿವರರ

ಅನಿಲಸುತ ಬಾರೆಂದು ರಘುನಂ
ದನನು ಕರುಣದೊಳಿದರ ರುಚಿಯೆಂ
ತೆನಲು ಕರಗಳ ಮುಗಿದು ಬಿನ್ನೈಸಿದನು ರಘುಪತಿಗೆ
ಇನಕುಲಾನ್ವಯತಿಲಕ ಚಿತ್ತೈ
ಸೆನಗೆ ಸವಿಯಹುದಿನ್ನು ಧಾನ್ಯದ
ತನುವನೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು ದೇವರು ತರಿಸಿ ನೀವೆಂದ

ಎನಲು ರಾಮನೃಪಾಲ ಗೌತಮ
ಮುನಿಯನೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಸಲೆ ತರಿ
ಸೆನಲು ಧಾನ್ಯವನೊಡನೆ ಯಾಲೋಚಿಸಿದರೀ ಹದನ
ಮನನಲಿದು ತಂತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರ
ವಿನಯದಿಂದಲಿ ಕರೆಸಿ ತಾರೆಂ
ದೆನಲು ಮೆರೆದರು ತಳುವದರನು ತಂದು ಸಭೆಯೊಳಗೆ

ನರೆದಲೆಗನಿದು ನೆಲ್ಲು ಹಾರಕ
ಬರಗು ಜೋಳವು ಕಂಬು ಸಾಮೆಯು
ಉರುತರದ ನವಣೆಯಿದು ನವಧಾನ್ಯವೆಂದೆನಲು
ಮೆರೆವ ರಾಸಿಯ ಕಂಡುಯಿದರೊಳು
ಪರಮಸಾರದ ಹೃದಯನಾರೆಂ
ದರಸಿ ಕೇಳಿದನಲ್ಲಿರುತಿಹ ಮಹಾಮುನೀಶ್ವರರ

ಕೆಲರು ಗೋಧಿಯ ಸಾಮೆಯನು ಕೆಲ
ಕೆಲರು ನವಣೆಯ ಕಂಬು ಜೋಳವ
ಕೆಲರು ಹಾರಕನೆಂದು ಕೆಲವರು ನೆಲ್ಲನತಿಶಯವ
ಕೆಲರು ನರೆದಲಗನನು ಪತಿಕರಿ
ಸಲದ ನೋಡಿದ ನೃಪತಿಯದರೊಳು
ಹಲವು ಮತವೇಕೊಂದನೇ ಪೇಳೆಂದ ಗೌತಮನು

ದಾಶರಥಿ ಚಿತ್ತೈಸು ನಮ್ಮಯ
ದೇಶಕತಿಶಯ ನರೆದಲಗನೇ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ವಾಸಿಯುಳ್ಳವನೇತ ಮಿಕ್ಕಿನ ಧಾನ್ಯವೇಕೆನಲು
ಲೇಸನಾಡಿದ ಮುನಿಪ ಗೌತಮ
ದೋಷರಹಿತನು ಪಕ್ಷಪಾತವ
ನೀಸು ಪರಿಯಲಿ ಮಾಡುವರೆ ಶಿವಯೆಂದನಾ ವ್ರಿಹಿಗ

ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದ ಸಾರವನು ನೀವ್
ಬಲ್ಲಿರರಿಯದೆಯೆಲ್ಲರನು ನೀ
ವಿಲ್ಲಿ ನುಡಿವ ಯುಪೇಕ್ಷೆಯುಂಟೇ ಸಾಕದಂತಿರಲಿ
ನೆಲ್ಲ ನಾನಿರೆ ಗೋಧಿ ಮೊದಲಾ
ದೆಲ್ಲ ಧಾನ್ಯಗಳಿರಲುಯಿದರಲಿ
ಬಲ್ಲಿದನು ನರೆದಲೆಗ ನೆಂಬುದಿದಾವ ಮತವೆಂದ

ಎನೆಲವೊ ನರೆದಲೆಗ ನೀನು ಸ
ಮಾನವೇ ಯೆನಗಿಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನು
ದಾನವಾಂತಕ ಬಲ್ಲನಿಬ್ಬರ ಹೆಚ್ಚು ಕುಂದುಗಳ
ಜಾನಕಿ ಪತಿಯ ಸನಿಹದಲಿ ಕುಲ
ಹೀನ ನೀನು ಪ್ರತಿಷ್ಠ ಸುಡು ಮತಿ
ಹೀನ ನೀನೆಂದೆನುತ ಖತಿಯಲಿ ಬೈದು ಭಂಗಿಸಿದ

ಲೋಕದಲಧಿಕ ಭೋಜನವಿದೆಂ
ದಾಕೆವಾಳರು ಬುಧರು ಜರೆದು ನಿ
ರಾಕರಿಸಿ ಬಿಡಲಂತು ನೀ ಶೂದ್ರಾನ್ನವಾದೆಯಲ
ನಾಕನಿಳೆಯರು ಸಾಕ್ಷಿ ನಿನ್ನ ವಿ
ವೇಕಿಗಳು ಮೆಚ್ಚುವರೆ ಬಾಹಿರ
ಸಾಕು ನಡೆ ನೀನಾವ ಮಾನ್ಯನು ಕಡೆಗೆ ತೊಲಗೆಂದ

ಕ್ಷಿತಿಮರರುಪನಯನದಲಿ ಸು
ವ್ರತ ಸುಭೋಜನ ಪರಮ ಮಂತ್ರಾ
ಕ್ಷತೆಗಳಲಿ ಶುಭಶೋಭನದಲಾರತಿಗೆ ಹಿರಿಯರಲಿ
ಕ್ರತುಗಳೆಡೆಯೊಳಗರಮನೆಯಲಿ
ಪ್ರತಿದಿನವು ರಂಜಿಸುತ ದೇವರಿ
ಗತಿಶಯದ ನೈವೇದ್ಯ ತಾನಹನೆಂದನಾ ವ್ರಿಹಿಗ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಜನಪರಿಗೆ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಬಾಂಧವ
ಜನರೆಡೆಗೆ ಬ್ರಹ್ಮರ ಸಮಾರಾ
ಧನೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರಂಭ ಕಾಲಕೆ ಸಕಲ ಭೂಸುರರ
ಮನೆಗಳಲಿ ಹರಿದಿವಸದೌಪಾ
ಸನೆಗಳಲಿ ತಾ ಯೋಗ್ಯನಹುದೆಂ
ದೆನಿಸಿಕೊಂಬೆನು ನೀನಯೋಗ್ಯನು ಭ್ರಷ್ಟತೊಲಗಿಂದ

ಹೊಸ ಮನೆಯ ಪುಣ್ಯಾರ್ಚನೆಗೆ ಮಿಗೆ
ಯೆಸೆವ ಮದುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೇಸೆಗೆ
ವಸುಮತೀಶರ ಗರುಡಿಯಲಿ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರದರ್ಶನೆಗೆ
ಎಸೆವ ವಿಪ್ರರ ಫಾಲದಲಿ ರಂ
ಜಿಸುವ ಗಂಧಾಕ್ಷತೆಯಹೆನು ಭಾ
ವಿಸಲು ಲೋಕದೊಳಾರು ಸರಿಯಿಂತೆದನಾ ವಿಹಿಗ

ಧರಣಿಯಮರರು ಮಂತ್ರತಂತ್ರೋ
ಚ್ಚರಣೆಯಲಿ ಹಸ್ತಾಂಬುಜದಿ ಮಿಗೆ
ಹರಸಿ ಕೊಡಲಕ್ಷತೆಯ ಮಂಡೆಯೊಳಾಂತ ಮಹಿಮರಿಗೆ
ದುರಿತ ದುಃಖ ವಿನಾಶ ಮಂಗಳ
ಕರವಹುದು ತಾನೀವೆ ಸಂತತ
ಸಿರಿಯ ಸಂಪತ್ತಾಯುವನು ಕೇಳೆಂದನಾ ವಿಹಿಗ

ಪರಿಮಳದ ಚಂದನದ ತರುವಿಗೆ
ಸರಿಯೆ ವೋಣಗಿದಕಾಷ್ಠ ಗೋವದು
ಕರೆದ ಹಾಲಿಗೆ ಕುರಿಯ ಹಾಲಂತರವೆ ಭಾವಿಸಲು
ಪರಮ ಸಾಹಸಿ ವೀರ ಹನುಮಗೆ
ಮರದ ಮೇಲಣ ಕಪಿಯು ತಾನಂ
ತರವೆ ಫಡ ನೀನೆನೆಗೆ ಸರಿಯೇ ಭ್ರಷ್ಟ ತೊಲಗಿಂದ

ಸುರನದಿಗೆ ತಾ ಸರಿಯೆ ಕಾಡೊಳು
ಹರಿವ ಹಳ್ಳದ ನೀರು ಗರುಡನ
ಮರಿಗೆ ಹದ್ದಂತರವೆ ಹಂಸಗೆ ಬಕನು ಹೋಲುವುದೆ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಸರಸ ಮರಿ ಕೋಗಿಲೆಗೆ ವಾಯಸ
ನಣಕಿಸುವ ತೆರನಾಯ್ತು ಸಾಕಿ
ನ್ನರೆದಲಗ ನೀನಾವ ಮಾನ್ಯನು ಕಡೆಗೆ ತೊಲಗಿಂದ

ನುಡಿಯ ಕೇಳುತ ಕನಲಿ ಕಂಗಳು
ಕಿಡಿಮಸಗಿ ಖಿತಿಗೊಂಡು ನುಡಿದನು
ಸಿಡಿಲ ಘರ್ಜನೆಯಂತೆ ಸಭೆಯಲಿ ಜರೆದನಾ ವ್ರಿಹಿಯ
ನುಡಿಗೆ ಹೇಸದ ಭಂಡ ನಿನ್ನೊಳು
ಕೊಡುವರೇ ಮಾರುತ್ತರವ ಕಡು
ಜಡನಲಾ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಮಾತೇಕೆಂದ ನರೆದಲಗ

ಸತ್ಯಹೀನನು ಬಡವರನು ಕ
ಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡೆ ಧನಾಡ್ಯರನು ಬೆಂ
ಬತ್ತಿ ನಡೆವವುಪೇಕ್ಷೆ ನಿನ್ನದು ಹೇಳಲೇನದನು
ಹೆತ್ತ ಬಾಣಂತಿಯರು ರೋಗಿಗೆ
ಪತ್ಯ ನೀನಹೆ ಹೆಣದ ಬಾಯಿಗೆ
ತುತ್ತು ನೀನು ನಿನ್ನ ಜನ್ಮ ನಿರರ್ಥಕರವೆಂದ

ಸತ್ತದಿನದಾರಭ್ಯ ಮನುಜರು
ಮತ್ತೆ ಕರ್ಮವ ಹೊತ್ತು ಪಿಂಡವ
ನಿತ್ತುತ ತಪ್ಪದೆ ಮತ್ತೆ ವಾಯಸಕುಲವ ಕರಕರದು
ತುತ್ತನಿಡುವರು ಎಳ್ಳು ದರ್ಭೆಗೆ
ತೆತ್ತಿಗನು ನೀನಾದೆ ಕೀರ್ತಿಯ
ಹೊತ್ತುಕೊಂಡೆ ದುರಾತ್ಮ ನಿನ್ನೊಳು ಮಾತದೇಕೆಂದ

ಮಳೆದೆಗೆದು ಬೆಳೆಯಡಗಿ ಕ್ಷಾಮದ
ವಿಲಯಕಾಲದೊಳನ್ನವಿಲ್ಲದೆ
ಅಳಿವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದರಿಸಿ, ಸಲಹುವೆನು ಜಗವರಿಯೆ
ಎಲವೊ ನೀನೆಲ್ಲಿಹೆಯೊ ನಿನ್ನಯ
ಬಳಗವದು ತಾನೆಲ್ಲಿಹುದುಯಿ
ಹಲವು ಹುಲು ಧಾನ್ಯಗಳೆನಗೆ ಸರಿದೊರೆಯೆ ಕೇಳೆಂದ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಬಲ್ಲಿದರು ಒರೆ ಬಡವರಲಿ ನಿ
ನ್ನಲ್ಲಿಯುಂಟು ವುಪೇಕ್ಷೆ ನಮ್ಮಲಿ
ಸಲ್ಲದೀ ಪರಿ ಪಕ್ಷಪಾತ ವದಿಲ್ಲ ಭಾವಿಸಲು
ಬಲ್ಲಿದರು ಬಡವರುಗಳೆನ್ನದೆ
ಎಲ್ಲರನು ರಕ್ಷಿಸುವೆ ನಿರ್ದಯ
ನಲ್ಲ ತಾ ನಿನ್ನಂತೆ ಎಲ ಕುಟಿಲಾತ್ಮ ಹೋಗಿಂದ

ನಾನೆಲೈ ಲೋಕದಲು ನಿರ್ದಯನು ಬಳಿ
ಕೇನ ಸದ್ಧರ್ಮದಲಿ ಮಧು
ಪಾನವಾದೆಯಲಾ ದುರಾತ್ಮಕ ನಿನ್ನ ಸೇವಿಸಿದ
ದಾನವರು ಮಾನವ ಕಿರಾತರು
ಜ್ಞಾನವಳಿದು ವಿಕಾರದಲಿ ಮತಿ
ಹೀನರಾದರು ನಿನ್ನ ಗುಣವೇನೆಂದನಾ ಪ್ರಿಹಿಗ

ಆಡಬಹುದತಿಶಯವ ನೀ ಕೊ
ಡಾಡಿ ಕೊಂಬರೆ ಸಾಕು ಸಜ್ಜನ
ರಾಡಿದರೆ ಪತಿಕರಿಸಿ ಲಜ್ಜೆಗೆ ಸಿರವ ಬಾಗುವರು
ನೋಡಿರೈ ಸಭೆಯವರು ದುರ್ಮತಿ
ಗೇಡಿ ಯಿವನಾಡುವದ ನಾವಿ
ನ್ನಾಡಿದರೆ ಹುರುಳಿಲ್ಲ ಶಿವಶಿವಯೆಂದ ನರೆದಲಗ

ಸತ್ತವರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬರೂಪನು
ಬಿತ್ತರಿಸಿ ಪಿತ್ತನಾಮಗಳ ನಿನ
ಗಿತ್ತು ಮೂವರ ಪೆಸರಿನಲಿ ಕರೆಕರೆದು ದರ್ಭೆಯಲಿ
ನೆತ್ತಿಯನು ಬಡಿ ಬಡಿದು ಕಡೆಯಲಿ
ತುತ್ತನಿಡುವರು ಪಶುಗಳಿಗೆ ನೀ
ನೆತ್ತಿದೆಯೆಲಾ ತನುವ ಸುಡಬೇಕೆಂದ ನರೆದಲೆಗ

ಏನಿಹಿರಿ ಹಿರಿಕಿರಿದ ನುಡಿಯದೆ
ಮೌನದೀಕ್ಷಿತರಾದಿರಲ ಕಂ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಡೇನು ಮುರಿದಾಡುವರ ಸಾಧ್ಯವೋ ಸಾಧ್ಯವೋ ನಿಮಗೆ
ಈ ನಪುಂಸಕನಲಿ ನಿರಂತರ
ವೇನು ಕಾರಣ ವಾದವಿದು ನಮ
ಗೇನು ಬುದ್ಧಿಯನರುಹುವಿರಿ ಪೇಳೆಂದ ನರೆದಲೆಗ

ಮಸೆ ದುದಿತ್ತಂಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತರ
ಪಿಸುಣ ಬಲರತಿ ನಿಷ್ಕರರು ವಾ
ದಿಸಲು ಕಂಡನು ನೃಪತಿ ಮನದಲಿ ನೋಡಿ ನಸುನಗುತ
ಹಿಸುಣರಿವದಿರ ಮತ್ತರವ ಮಾ
ಣಿಸುವ ಹದನೇನೆನುತ ಯೋಚಿಸಿ
ದಸುರ ಮುನಿಪರ ನೋಡ ಗೌತಮ ಮುನಿಪನಿತೆಂದ

ಅರಸುಗಳು ನಾವೆಲ್ಲ ಭೂಮೀ
ಸುರರು ನೆರದಿಹ ದಾನವರು ವಾ
ನರರು ನಮಗೀ ನ್ಯಾಯವನು ಪರಿಹರಿಸಲಳವಲ್ಲ
ಕರಸುವೆವು ಹರಿಹರವಿರಿಂಚಾ
ದೃಢನಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಯಿವರ ಗುಣವಾ
ಧರಿಸಿ ಪೇಳ್ವರು ನಯದೊಳೆಂದನು ರಾಮ ನಸುನಗುತ

ಪರಮ ಧಾನ್ಯದೊಳಿಬ್ಬರೇ ಇವ
ರಿರಲಿ ಸೆರೆಯೊಳಗಾರು ತಿಂಗಳು
ಹಿರಿದು ಕಿರಿದೆಂಬಿವರ ಪೌರುಷವರಿಯ ಬಹುದಿನ್ನು
ಪುರಕೆ ಗಮನಿಸಿ ನಾವು ನಿಮ್ಮನು
ಕರಸುವೆವು ಕೇಳೆನುತಯೋಧ್ಯಾ
ಪುರಿಗೆ ಪಯಣವ ಮಾಡಹೇಳಿದನಾ ವಿಭೀಷಣಗೆ

ಸೆರೆಗೆ ನಮ್ಮನು ನೂಕಿ ದೇವರು
ಸಿರಿಯ ಮದದಲಿ ಕಳೆದರೆಮ್ಮನು
ಮರದು ಸಲಹುವರಾರು ನಿಮ್ಮಯ ಕರುಣ ಹೊರತಾಗಿ
ಧರೆಯೊಳಿನ್ನಪಕೀರ್ತಿ ನಾರಿಯ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಸೆರಗ ಹಿಡುವುದೆ ಲೇಸೆನುತ ತವೆ
ಕರಮುಗಿದು ತಲೆಗುತ್ತಿ ಪೇಳಿದನಾಗ ನರೆದಲಗ

ಆಗಲದಕೇನೆಂದು ಕರುಣಾ
ಸಾಗರನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನವರನು
ಯೋಗಿಗಳ ವಶಮಾಡಿ ಗೌತಮಮುನಿಯನುಪಚರಿಸಿ
ರಾಗ ಮಿಗೆ ಮುನಿವರರನಲ್ಲಿಸ
ರಾಗದಿಂದಲೆ ಕಳುಹಿ ಬಳಿಕಾ
ಯಾಗ ಸಂರಕ್ಷಕನು ವೀಳೆಯವಿತ್ತನನಿಬರಿಗೆ

ಅರಸ ಕೇಳರುದಿವಸದಲಿ ರಘು
ವರನು ತನ್ನೋಲಗಕೆ ನೃಪರನು
ಕರೆಸಿದನು ನಿಜಮಂತ್ರಿ ಬಾಂಧವಜಾಲವರ್ಗವನು
ತರಣಿಸುತ ಜಾಂಬವ ವಿಭೀಷಣ
ರಿರದೆ ಬಂದರು ಕೈಮುಗಿದು ಕು
ಳ್ಳಿರಲು ಪರಿತೋಷದಲಿ ನುಡಿದನು ರಾಮ ನಸುನಗುತ

ಕೇಳು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೇಳು ಜಾಂಬವ
ಕೇಳು ನಳ ನೀಲಾದಿ ಸುಭಟರು
ಕೇಳಿರೈ ನರೆದಲಗವಿಹಿಯರು ಸೆರೆಯೊಳಿದರ್ವರ
ಕಾಲ ಸವೆದುದು ದಿವಸವಿಂದಿಗೆ
ಏಳು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದರವದಿರ
ಪಾಲಿಸಲು ಬೇಗ ನಿಲಿಸುತ ನೀ ಕರೆದು ತಾರೆಂದ

ಹೈ ಹಸಾದವೆನ್ನುತ್ತ ವಂದಿಸೆ
ಬಾಹುಬಲದಗ್ಗಲಿಕೆಮಿಗೆ ನಿ
ವಾಹದಲಿ ಹೊರವಂಟನತಿ ವೇಗದಲಿ ಪಥವಿಡಿದು
ಸಾಹಸವನೇನೆಂಬೆ ವಜ್ರದ
ದೇಹನಲ್ಲಾ ಹನುಮ ತನ್ನ ಮ
ನೋಹರದ ರುಷಿಗಳನು ಕಂಡನು ಪಂಚನದಿಯಲಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಅವರ ಪಾದಾಂಬುಜಕೆ ವಂದಿಸಿ
ಪವನಸುತ ಬಿನ್ನೈಸಿದನು ರಾ
ಘವ ನೃಪಾಲನು ಕಳುಹೆ ಬಂದೆನು ನಿಮ್ಮ ದರುಶನಕೆ
ಅವಧಿ ಸವೆದುದು ಸೆರೆಮನೆಯೊಳಿ
ರ್ದವರನೊಡಗೊಂಡೀಕ್ಷಣವೆ ನೀ
ವವನಿಪನ ಸಂಮುಖಿಕೆ ಚಿತ್ತೈಸೆಂದು ಕೈಮುಗಿದ

ಹನುಮನಾಡಿದ ನುಡಿಗೆ ಗೌತಮ
ಮುನಿಪ ನಸುನಗುತ್ತಿದ್ದು ಬನದಲಿ
ಘನತಪೋಬಲ ಮಹಿಮರನು ಕರೆಸಿದನುತಳವೇಗದಲಿ
ಮನದಿ ಹರುಷಿತನಾಗಿ ಮುನಿ ಸರೆ
ಮನೆಯ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳನೊಡಗೋ
ಡನುಪಮಿತ ಗುಣನಿಲಯ ಮುನಿ ಹೊರವಂಟನಾಶ್ರಮವ

ಬಂದನತಿಹರುಷಲಿ ಮುನಿಕುಲ
ವೃಂದದೊಡನೈತರಲು ರಘುಕುಲ
ನಂದು ಬಿಜಯಯಂಗೈಸೆ ತಂದನು ರಾಮಜಂದಿರಕೆ
ಬಂದರೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳು ಕರ
ತಂದಿರೇ ನೀವೆನುತ ಮುನಿಕುಲ
ವೃಂದವನು ಸಕ್ಕರಿಸಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು ಗೌತಮನ

ಇವರ ವ್ಯವಹಾರವನು ಪರಿಹರಿ
ಸುವ ವಿಚಾರವ ನೋಡಿ ಮನದಲಿ
ರವಿ ಕುಲಾನ್ವಯ ರಾಮ ನೆನೆದನು ಹೃದಯ ಶುದ್ಧಿಯಲಿ
ಶಿವನ ಧ್ಯಾನಿಸಲಾ ಕ್ಷಣವೆ ತ್ರೈ
ಭುವನಕರ್ತರು ಇಂದ್ರ ಮೊದಲಾ
ದವರು ಬಂದರಯೋಧ್ಯಪುರಪತಿಧಾಮನೋಲಗಕೆ

ವಸುಗಳಮರರು ಭುಜಂಗಾಮರ
ರಸುರ ಕಿನ್ನರ ಯಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸ
ಶಶಿರವಿಗಳಾದಿತ್ಯ ವಿದ್ಯಾಧರರು ಗುಹ್ಯಕರು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ವಸುಧೆಯಮರರು ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಜೋ
ಯಿಸರು ವೈಶ್ಯ ಚತುರ್ಥರುನ್ನತ
ಕುಶಲ ವಿದ್ಯಾಧಿಕರು ನೆರೆದುದು ನೃಪನ ಸಭೆಯೊಳಗೆ

ಇಂತೆಸೆವನಾ ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಮತಿ
ವಂತ ನುಡಿದನು ಧಾನ್ಯವರ್ಗದ
ಸಂತತಿಯ ಬರಹೇಳಿಯೆನೆ ಸೆರೆಮನೆಯೊಳಿದವರು
ನಿಂತು ಕರಗಳ ಮುಗಿದು ಧರಣೀ
ಕಾಂತ ರಘುವರನೀ ಸುಬುದ್ಧಿಯ
ನೆಂತು ನಮಗರುಹುವಿರಿಯದ ಪೇಳೆಂದ ನರೆದಲೆಗೆ

ಎನಲು ರಾಮನೃಪಾಲ ನೋಡಿದ
ಘನ ತಪೋಮಹಿಮರಿಗೆ ನುಡಿದನು
ಮನವ ವಂಚಿಸಲಾಗದೀ ಧರ್ಮವನು ನೆರೆತಿಳಿದು
ಅನುನಯದಿ ಪೇಳೆನೆ ಮುನೀಂದ್ರರು
ಅನಿಮಿಷರನೀಕ್ಷಿಸಿದರಲ್ಲಿ ಯ
ಘನ ಮಹಾಸಭೆಯೊಳಗೆ ಭಾರ್ಗವ ರಾಮನಿಂತೆಂದ

ಆರು ನುಡಿಯರೆ ನೀವು ಹಿರಿಯರು
ಮೀರಿಸುವರಾರಿ ವರೊಳಗೆ ಗುಣ
ಸಾರನಾವನು ಪೇಳೆನಲು ಜಂಭಾರಿ ನಸುನಗುತ
ಸಾರಹೃದನು ನರೆದಲಗ ನಿ
ಸ್ಥಾರನೀ ವಿಹಿಯೆನಲು ಗುಣನಿಧಿ
ಮಾರುತಾತ್ಮಜ ನೋಡಿದನು ಸನ್ನೆಯಲಿ ನಾರದನ

ಅಹುದು ಸುರಪನ ಮಾತು ನಿಶ್ಚಯ
ವಹುದು ನರೆದಲೆಗೆನೆ ಸಮರ್ಥನು
ಬಹಳ ಬಲಯುತ ಸೆರೆಗೆ ತಳ್ಳಲು ಕಾಂತಿಗೆಡಲಿಲ್ಲ
ಸಹಜವಿದು ಪರಪಕ್ಷವಾದಡೆ
ವಿಹಿ ಕರಗಿ ಕಂದಿದನು ಸೆರೆಯಲಿ
ವಿಹಿತವಿದು ಕೇಳೆಂದು ನಾರದ ನುಡಿದ ನಸುಗುತ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಎಲ್ಲ ನವಧಾನ್ಯದಲಿ ಈತನೆ
ಬಲ್ಲಿದನು ಹುಸಿಯಲ್ಲ ಬಡವರ
ಬಲ್ಲಿದರ ನಾರೈದು ಸಲಹುವನಿವಗೆ ಸರಿಯುಂಟೆ
ನೆಲ್ಲಿನಲಿ ಗುಣವೇನು ಭಾಗ್ಯದಿ
ಬಲ್ಲಿದರ ಪತಿಕರಿಸುವನು ಅವ
ನಲ್ಲಿ ಸಾರವಕಾಣೆಯೆಂದನು ಕಪಿಲಮುನಿ ನಗುತ

ಸುರಮುನಿಗಳಂತೆನಲು ಭೂಸುರ
ವರರು ಸಂತೋಷಿಸಲು ಸಭಿಕರು
ನರೆದಲಗ ನೀ ಬಾರೆನುತ ರಾಮನೃಪಾಲ ನೆರೆಮೆಚ್ಚಿ
ಕರೆದುಕೊಟ್ಟನು ತನ್ನ ನಾಮವ
ಧರೆಗೆ ರಾಘವನೆಂಬ ಪೆಸರಾ
ಯ್ತರದೆ ವ್ರಿಹಿ ನಾಚಿದನು ಸಭೆಯಲಿ ಶಿರವ ಬಾಗಿರಿದ

ಹರುಷದೋರಿದ ಮನದಿ ನಲಿವುತ
ನರೆದಲಗನೈತಂದು ರಾಮನ
ಸಿರಿಚರಣಕಭಿನಮಿಸೆ ದೇವಾಸುರರು ಕೊಂಡಾಡೆ
ಅರಸಿ ಮುತ್ತಿನ ಸೇಸೆಯನು ಭೂ
ಸುರರು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನಿತ್ತುಪ
ಚರಿಸಿದರು ರಾಗಿಯನು ಪೊಗಳಿದರಲ್ಲಿ ಮುನಿವರರು

*****

4. ಕಿರುವೆರಳ ಸಟೆ

— ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ

ಭರತೇಶ ಸೆಜ್ಜೆ ವನೆಯೊಳೊರಗಿದನಂದಿ
ನಿರುಳ ಮೂರನೆಯ ಜಾವದೊಳು
ಪರಮಾತ್ಮಯೋಗದೊಳಿದ್ದ ನಷ್ಟರೊಳೊಂದು
ಸರಸಾರ್ಥ ಹುಟ್ಟಿತೇನೆಂಬೆ

ಮರನಲುಗದ ಮಾತು ಹುಟ್ಟಿದ ಹೊತ್ತದು
ತೆರೆನಿಂದ ಕಡಲಂತೆ ಕಟಕ
ಪರವಶವಾಗಿದ್ದು ದಿಬ್ಬರೆಚ್ಚತ್ತು ಭೂ
ವರನನಿತೆನುತಿದ್ದ ರಾಗ

ಹನಿಗೂಡಿ ಹಳ್ಳ ನಾರೊಡಗೂಡಿ ಹಗ್ಗವೆಂ
ಬನ್ನುವಿನೊಳ್ಳಡೆಗೂಡಿ ಚಕ್ರಿ
ಘನತೆವೆತ್ತನು ಸೇನೆಹೊರತಾದರಿವನೊಬ್ಬ
ಮನುಜನಲ್ಲವೆಯೆಂದರವರು

ಅಹುದಹುದಾನೆಕುದುರೆ ಮೊದಲಾದ ಸಂ
ಗ್ರಹದೋರಿ ಜನರನಂಜಿಸಿದ
ಸಹಜಶಕ್ತಿಯ ನೋಡಲೀತಗೇನುಂಟಾವ
ಮಹಿಮೆ ನಮ್ಮಂತೆಂದರೊಡನೆ

ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಕಟಕದೊಳಿಬ್ಬರಾಡುವ
ಸಟ್ಟಾಟವನುಚಕ್ರಧರನು
ನಟ್ಟ ನಡುವೆ ತೋರ್ಪ ಸೆಜ್ಜೆ ವನೆಯೊಳಿದ್ದು
ತೊಟ್ಟನೆ ಕೇಳನೇನೆಂಬೆ

ರವಿಯೊಳಗಣ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಕಾಣ್ವನವನಕ್ಕಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಕಿವಿಗಳಾ ಕಡೆಯ ಪಾಳೆಯದ
ರವಗೇಳ್ವವೆನಲವನಿಂದ್ರಿಯಶಕ್ತಿಯ
ಹವಣಿಸಬಹುದೆ ಲೋಕದೊಳು

ಭಾವಮೈದುನರು ಖೇಚರರವರಾಡಲಾ
ಭೂವರ ಕೇಳ್ವಿದ್ವಂದಂ
ಭಾವದಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ನೆರೆದಿದ್ದ
ತಾವರೆಯೋಪ ಮೂಡಿದನು

ದೇವತಾರ್ಘ್ಯವನಿತ್ತು ಕಡೆಯ ಚಾವಡಿಗೆಯ್ವಿ
ರೀವಿಯಿಂದೋಲಗವಾದ
ಭಾವಶುದ್ಧದೊಳೆಲ್ಲರೆಯೆಂದು ಕಂಡು ಸ
ಭಾವಾಸತುಂಬಿದ್ದರಾಗ

ಮೊಗವನಲ್ಲವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೋನದೊಳು ಗ
ದ್ವುಗೆಯೇರಿ ಚಕ್ರೇಶನಿರಲು
ಮುಗುಳಂಬ ಮಲೆತ ಚಿಂತೆಯೆಯೆಂದು ನೆನೆವುತ
ಮಿಗೆ ಪೂರ್ವ ಮಂತ್ರಿಯಿಂತೆಂದ

ಚಿಂತೆ ಬೇಡೆಂದೆಮಗರುಹಿ ದೇವರಿದೇನ
ಚಿಂತಿಪುದೆನೆ ಕೇಳ್ವು ನೃಪತಿ
ಕಂತುವಿಗಣಿಸೆನ್ನೆ ನರ ಬಿಗಿದೆನ್ನನು
ಚಿಂತೆಗೊಳಿಸುತಿದೆಯೆಂದ

ಪರಿಕಿಪೆವೆಲ್ಲೆಯಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಕಿರು
ವೆರಲ ಸಟೆಗೆ ಡೊಂಕುಮಾಡಿ
ಅರಸ ತೋರಿದನದು ತುದಿಬಾಗಿದೊಂದು ಪೂ
ಸರಲಂತೆ ಕಣ್ಣೆ ಮೋಹಿಸಿತು

ಧರೆಯೊಳೆಲ್ಲರ ನಡೆನುಡಿ ಡೊಂಕು ಭರತಭೂ
ವರಗೆ ಡೊಂಕಣಮಾತ್ರವಿಲ್ಲ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಪೂರೈವುದಿದಕೆ ದೃಷ್ಟಿಪಾತವೆಂದರೆ ಜಾವ
ಬೆರಲು ಡೊಂಕಿತೊಯೆನಲೆಸೆದ

ಬೆಕ್ಕಸಬಟ್ಟು ಮರುಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಿತ್ರರು
ಸುಕ್ಕಿದಂಗುಲಿಯ ಮುಟ್ಟಿದೊಡೆ
ಠಕ್ಕಿಗಾ ನೃಪ ಜಿನಪತಿಯೆಂದು ಮೋರೆಯ
ಕೊಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ಮೈದೆಗೆವ

ಮರುಗಿ ಕುವರರೆಲ್ಲ ಪರಿತಂದು ತಂದೆಯ
ಕಿರುವೆರಳನು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡೆ
ಬರಿದಿಷ್ಟು ನರಳುತ ಗುರುಹಂಸನಾಥಯೆಂ
ದೊರಗುಮೂಡೆಯನೊರಗಿದನು

ದೊರೆಗಳೆಲ್ಲರು ಚಿಂತೆಗೊಳುತಿದ್ದರಾ ಮಂತ್ರಿ
ಕರೆಸಿದ ರಾಜವೈದ್ಯರನು
ವರಮೂಲಿಕಾಸಾರಸಿದ್ದ ತೈಲವ ಪೂಸಿ
ಸರಿತಮಾಡುವೆಂದರವರು

ಮಂತ್ರೀಶ ಬಳಿಯಟ್ಟಿ ಬಂದರಾಗಳೆ ದಿವ್ಯ
ಮಂತ್ರಿವಾದಿಗಳು ಲಗ್ನೆಯೊಳು
ಮಂತ್ರಿಸಿ ನೇರಮಾಡುವೆವಿದ ನೋಡೆಮ್ಮ
ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯನೆಂದರವರು

ಯಂತ್ರಸಿದ್ಧರು ಬಂದರಿದಕೆ ಬೀಜಾಕ್ಷರ
ಮಂತ್ರವ ಬರೆದು ಕಟ್ಟಿದರೆ
ಜಂತ್ರ ಪರಿದ ಬಿಲ್ಲು ನಿಮಿರಿದಂತಹುದೆಲೆ
ಮಂತ್ರೀಶ ನೋಡೆಂದರೊಡನೆ

ಜಟ್ಟಿಗಳೆಯ್ವಿ ನೋಡಿದರು ನಾವೊಯ್ಯನೆ
ನೆಟ್ಟಿ ದೆಗೆವೆಂದರೊಡನೆ
ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಕವಿಗಳು ಹೊಸಕೃತಿವೇಳ್ವು ನಾಂ
ನೆಟ್ಟಗಾಗಿಪೆವೆಂದರೊಸೆದು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಜಲವ ಹೊಕ್ಕಾವು ಮಂತ್ರಿಸಿ ನೇರಮಾಳ್ವೆವೆಂ
ದುಲಿದರು ಬಂದ ಭೂಸುರರು
ಹಲಬರು ತಂತಮ್ಮ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥದ
ಬಲುಹ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರಾಗ

ಭನಾಥನಂಗವೈದ್ಯರು ಬಂದು ನಿಂದರು
ಮೂನೂರರುವತ್ತು ಮಂದಿ
ಸೇನೆಯೊಳುಳ್ಳ ಸರ್ವರು ಬಂದು ನೆರೆದರು
ನಾನು ಮಾಣಿಪೆನೆಂದರವರು

ಬಡವಗೆ ಬಲರೋಗ ಬಂದು ಬಾಯ್ವಿಡಲೊರ್ವ
ರೆಡಹಿಯಂ ಕಾಣುವಿಯೊಳು
ಒಡವೆಯುಳ್ಳವಗಲ್ಲುಜೆ ಬರೆ ವಿಸ್ಮಯ
ಬಡುತ ಸಾರುವರದು ಸಹಜ

ಇವರೊಳಾವುದು ದೇವ ನಿನಗಹುದೆನೆ ಮಂತ್ರಿ
ನವಗೀಗ ಕದನವುಂಟರಿಯ
ಇವು ಜೋಲಿಯೊಡ್ಡಿಯಿಂದೆ ಮಾಣ್ಣೊಂದು ತಂ
ತ್ರವ ಪೇಳ್ವೆನಾನೆಂದ ನೃಪತಿ

ನೆಟ್ಟಿಯ ತೆಗೆದೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿರೈಯೆಂದಾಗ
ಜಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಕೈಯ ನೀಡೆ
ಬೆಟ್ಟಿ ಮಾಡದ ಕೈಯನವರೊತ್ತಲರಸನ
ಬೆಟ್ಟಿದ್ದು ದಿನಿಸು ಸಡಿಲದೆ

ನೋವಿಗಂಜಿದರಾಗದೊತ್ತಿ ತೆಗೆವುದೆಂದು
ಭೂವರನುಸುರೆ ಜಟ್ಟಿಗಳು
ತಾವೊತ್ತಿ ಪಿಡಿಯಲೆತ್ತಿದನಾಗ ತೂಗುತ
ಬಾವಲಂತಿದ್ದರಂದವರು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಸಾಲದೊಬ್ಬನ ಭಾರ ನೀವಿಬ್ಬರಾತನ
ಕಾಲುವಿಡಿದು ತೂಗಿರೆಂದ
ಸಾಲಾಗಿ ತೆಗೆವಾಗ ಮೇಲಕ್ಕತ್ತಿದನಕ್ಷ
ಮಾಲೆಯನೆತ್ತಿದಂದದೊಳು

ನಸುನೇರವಾಗದೆ ಬೆರಳಿದ್ದರಿನ್ನೊಂದು
ಪೊಸತಂತ್ರವುಂಟೆಂದು ನೃಪತಿ
ಮಿಸುನಿಯ ಸರಪಣಿಯೊಂದನಂಗುಲಿಗೆ ಪೋ
ಣಿಸಿ ತೂಗಿರೆಂದನೆಲ್ಲರಿಗೆ

ಹರದಾರಿ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂದೆಂದು
ಸರಪಣಿವಿಡಿದು ತೆಗೆದರು
ಬೆರಳಿಷ್ಟು ಮಿಸುಕದು ಮತ್ತರೆಗಾವುದ
ಹರಿದು ತೆಗೆದರು ಖೋಯೆಂದು

ಇದರೊಳು ನೇರವಾಗದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿ
ನ್ನಿದಕೊಂದು ತಂತ್ರವುಂಟೆಂದ
ಇದಿರಲ್ಲಿ ನಿಂದಿದರ್ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನ ನೋಡಿ
ಸದಮಲಾನಂದನಂತೆಂದ

ಕಟಕವೆಲ್ಲಕೆ ಹಬ್ಬುವೊಲು ಸರಪಣಿಯ ಸಂ
ಘಟಿಸಿ ತಾ ಬೇಗದೊಳೆಂದ
ಸ್ವುಟದಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನವ ಕೂಡೆ ಚಕ್ರಿಯ
ತುಟ ಮಿಸುಕಿದ ಕಾರ್ಯತಡವೆ

ಹಿಡಿದರಾಗಳೆ ತೇರ ಮಿಣಿಯಂತೆ ಕಟಕದ
ಕಡೆಮುಟ್ಟು ನಿಂದು ಸರಪಣಿಯ
ಎಡಬಲಕಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕವಲಾಗಿ ಸರಪಣಿ
ನಡೆದುವು ದೆಸೆಮಿಣಿಯಂತೆ

ಹೊಡೆಬಳ್ಳಿಯೊಂದರ ಗಂಟುಗಂಟಿಗೆ ಕುಡಿ
ಯೊಡೆದೆಂಟುದೆಸೆಗೆ ಪೋಪಂತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ನಿಡುಸರಪಣಿಯೊಂದು ಬಹುಸರಪಣಿ ತನ್ನ
ತೊಡರೆ ಹಬ್ಬಿತು ಕಂಡ ಕಡೆಗೆ

ಪಡೆಯೆಂಬ ಪಂದಲ ಮೇಲೊಂದು ಪೊಸಲತೆ
ಕುಡಿಬಿಟ್ಟು ಹಬ್ಬಿದಂದದೊಳು
ನಡೆನೋಡಲೊಪ್ಪತಿದ್ದುದು ಸರಪಣಿಯೆಡೆ
ಬಿಡದೆ ಪಾಯ್ತಳತುಂಬಿ ಹಬ್ಬಿ

ಗುಣಮಣಿಹಾರನಂಗುಲಿಯೊಳಗೊಂದು ಕುಂ
ದಣಲತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಪಾಯ್ತಳವ
ತಣಿಸಿ ಹಬ್ಬಿದದೆನಲಾಯ್ತು ಚಿನ್ನದ ಸಂ
ಪಣಿಯೊಂದು ತೋಳ ತೋರದಲಿ

ಕಿರುವೆರಳಿಗೆ ಸರಪಣಿಯ ಸಂದಿಸಿ ರಾಯ
ಬಿರಿಸಾಗಿ ತೂಗಿರೈಯೆಂದ
ಇರುಹೆಗಳೆಂಣೆಸೋಂಕಿದ ನೇಣ ಮುತ್ತು ವಂ
ತೆರಗಿ ಪಿಡಿದುದಾಗ ಕಟಕ

ಕುವರರು ದೊರೆಗಳು ಸಖರು ಪಿಡಿವುತಿರ
ಲವನೀಶ ಸನ್ನೆಯೊಳ್ಳಿಸಿ
ವಿವಿಧಸೇನೆಗೆ ತುಯ್ವದೆಂದು ಸನ್ನೆಯ ಮಾಡ
ಲವರು ತೆಗೆದರು ಬೊಬ್ಬಿದು

ಸೇನೆ ತೆಗೆಯೇ ಬೆರಲಿನಿಸು ಮಿಸುಕದಿರ
ಲಾನೆಕುದುರೆಯೆತ್ತುಗಳಿಗೆ
ಸ್ಥಾನವರಿದು ತೊಡರಿಪುದೆಂದು ಬೆಸಸೆ ಸಂ
ಧಾನಿಸಿದರು ಸರಪಣಿಯ

ಠಮಠಮಯೆಂದು ವಾದ್ಯವ ಕುಟ್ಟಲಾಲ್ತು ಸಂ
ಭ್ರಮದಿ ತೆಗೆದರೆಲ್ಲರುಬ್ಬಿ
ಅಮರಿದ ಗದ್ದುಗೆಯಿಂದ ಜಾರದೆ ಧರಾ
ರಮಣನಿದ್ದನು ಶಕ್ತಿಯೆಂತೊ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ತೇರನೆಯಬಹುದೈಸೆ ಹಗ್ಗವ ಹಾಕಿ
ಮೇರುವನಳೆದರೆ ಬಹುದೆ
ಆರಾರು ಬಹುದಹುದಾ ಸೇನೆ ತೆಗೆದಾಗ
ಧೀರಾಗ್ರನಿದ್ದನಿದ್ದಂತೆ

ನರವಿಷ್ಣು ಸಡಲದು ತೆಗೆಯಹೇಳಧಿಕನಿ
ಭರದಿಂದ ಕಟಕವನೆಂದ
ಮುರಿದು ಪಲ್ಲಚ್ಚಿಕೊಂಡುಳ್ಳ ಶಕ್ತಿಯನಿಕ್ಕಿ
ಸರಪಣಿದುಯ್ದುದಾ ಸೇನೆ

ಕಾಲ ಪೈಸರಗೊಟ್ಟು ಸರಪಣಿವಿಡಿದು ಹಿ
ಮಾಲಾಗಿ ಪಡೆ ತೆಗೆವಾಗ
ತೋಳ ಸೊಕ್ಕಿರೆ ರಾಯ ನೀಡಿದನುರೆ ಹೊಟ್ಟೆ
ಮೇಲಾಗಿ ಕೆಡೆದರುರ್ವಿಯೊಳು

ಕಟ್ಟಿ ಬಿಸಾಟಂತೆ ಬಿದ್ದರು ಭಟರೆತ್ತು
ಕಟ್ಟಿದಾನೆಗಳು ತೇಜಿಗಳು
ಥಟ್ಟ ಪೊಟ್ಟನೆ ಕೆಡೆದೊದೆದಾಡುತಿರೆ ರಾಯ
ನಿಟ್ಟಸುತಿದ್ದನು ನಗದೆ

ಏಳಹೇಳೇಕೆ ಬಿದ್ದರು ನಾನು ಸುಕ್ಕಿದ
ತೋಳ ನೀಡಿದನೈಸೆ ನನ್ನ
ಮಾಲಿದಂಗುಲಿಯನ್ನು ನೇರವಾಯ್ತಲ್ಲೆಂದ
ಮೇಲೆಲ್ಲರೆದ್ದರಾ ಕ್ಷಣವೆ

ಬಲುಹಾಗಿ ಹಿಡಿಯಹೇಳಾನೊಮ್ಮೆ ನನ್ನತ್ತ
ಬಲಿದು ನೋಡುವೆನೆಂದನದಕೆ
ಕಲಿಗಳು ಫಣಿಗಳ ಪಿಡಿವಂತೆ ಸರಪಣಿ
ಗಳ ಪಿಡಿದರು ದೃಢವಾಗಿ

ಸದರದೊಳಗೆ ತೆಗೆದನು ಮೊದಲೊಮ್ಮೆಮ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ತ್ತದರಿಂದ ನಸುಹೆಚ್ಚಿ ತೆಗೆದ
ಅದಕೆ ವೆಗ್ಗಳಿಸಿ ನಾಲ್ವತ್ತೆಂಟುಗಾವುದ
ಗದಗದಿಸಿತು ರಾಜಕಟಕ

ತೆಗಿತೊನೆದು ಮತ್ತೆ ಝಂಕಿಸಿ ತೆಗೆದನು
ಲಾಗಿರುವತ್ತ ಬೀರ್ವಂತೆ
ಮೂಗಡಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತು ಸೇನೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ
ವಾಗಿ ವಂದಿಸುವಂತೆ ತನಗೆ

ಮೊರಡಿಗಳಂತುರುಳಿದುವಾನೆ ತೇಜಿಗ
ಳುರುಳುತಿದ್ದುವು ಗುಂಡಿನಂತೆ
ಪರಿಸೆಯೊಂದೆ ಲಗ್ಗೆಯೊಳು ದೇವಗೆರಗಿದ
ಪರಿಯೊಳಿದ್ದುದು ಪರಿವಾರ

ಸಣ್ಣ ಬೆರಳ ಶಕ್ತಿಯಿಂತು ಪೆಬ್ಬೆಟ್ಟಿನ
ಬಿಣ್ಣೆತೆಂತುಟೊ ಮುಷ್ಟಿಯೆಂತೊ
ಬಣ್ಣದ ನುಡಿಯಲ್ಲ ಚಕ್ರಿಗುಂಟದ್ರಿಯ
ನಣ್ಣೆ ಕಲ್ಲಾಡುವ ಶಕ್ತಿ

ನರನಾಥ ತಲೆವಾಗಿ ನಸುನಕ್ಕನಾಗ ಮಿ
ತ್ರರು ಹುಸಿರೋಗವೆಂದರಿದು
ಪರರಿಂದ ಮಾಣದೊಡೆಯ ನೀನೆ ನಿನ್ನ ನು
ಣ್ಣೆರಳ ಮಾಣಿಪುದೆಂದರೊಸೆದು

ಸರಪಣಿದೆಗೆದೆಡಗೈಯಿಂದ ತನ್ನನು
ಣ್ಣೆರಳನೊತ್ತುತ ವಿನೋದಾರ್ಥಿ
ಗುರುಹಂಸನಾಥಾಯ ಸ್ವಾಹಾಯೆಂದನು ಕೂಡೆ
ಸರಿತವಾಗಿದ್ದುದಾ ಬೆರಳು

ಸುತರು ಭೂಭುಜರು ಪ್ರಧಾನಿಮಿತ್ರರು ನಕ್ಕು
ಹಿತದಿ ನಿವಾಳಿಯನಿಟ್ಟು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ನುತಿಸಿ ನಿನ್ನಯ ಮಂತ್ರಕೇಣೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಭೂ
ಪತಿಗಡ್ಡ ಬಿದ್ದರುಬ್ಬಿನೊಳು

ಕಟಕವೆಲ್ಲವು ತಟಪಟನೆದ್ದು ಸಾಹಸ
ಘಟನೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಭೂವರಗೆ
ನಟಿಸಿ ನಿವಾಳಿಯನಿಮ್ಮೊಡನೆರಗಿತು
ಕುಟಿಲವಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ

ಸುರರು ಪೂಮಳೆಗರೆದರು ಮೊಳಗಿತು ಮೂರು
ವರಕೋಟಿವಾದ್ಯ ಭೋರೆಂದು
ಸುರಗಣಿಕೆಯರು ನರ್ತಿಸಿದರು ಸಾಲದೆ
ಭರತರಾಜನದೊಂದು ಭಾಗ್ಯ

ಸರಸಾರ್ಥವಿದನೇಕೆ ನೆನೆದೆ ಚಕ್ರೇಶಯಂ
ದುರುಮುದದೊಳು ಮಂತ್ರಿ ಕೇಳ್ವ
ಇರುಳಿಬ್ಬರಾಡಿದ ನುಡಿಗಿಂತು ನೆನೆದೆನಂ
ದರಸನಾ ಸ್ಥಿತಿಯ ಪೇಳಿದನು

ಬಡಗಣದೆಸೆಯೊಳಾಡಿದರೆಂದು ಚಕ್ರೇಶ
ನುಡಿಯಲಾ ಖಚರರು ಕೇಳಿ
ಒಡೆಯ ನಾವರಿಯದಾಡಿದವೆಂದು ಮುಂದಡ್ಡ
ಗೆಡೆದರು ಪಾಲಿಪುದೆಂದು

ದೇಸೆಯ ಪೇಳಿದನೈಸೆ ಹೆಸರನರಿಯನವ
ರಸು ಬೆಚ್ಚಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗೆ
ಬಿಸವಂದವಟ್ಟರೆಲ್ಲರು ಭೀತಿ ಬೇಡೇಳಿ
ರೊಸಗೆಯಯ್ಯೆಂದನಾ ಚಕ್ರಿ

ಕಡೆಯ ಪಾಳೆಯದೊಳಿದ್ದವರೊಂದು ಬಿನದಕೆ
ನುಡಿದಾಡೆ ಕೇಳ್ವ ಕಂಡು
ನಡುಮನೆಕೋಣೆಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಣ್ಣಾತ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ನುಡಿಯಲಂಜಿತು ರಾಜಕಟಕ

ನಾಡುಗರಿಗೆ ಸೇನೆದೋರಿಗೆಲ್ಲನು ಯುದ್ಧ
ಮಾಡುವರಿವಗಿದಿರುಂಟೆ
ನೋಡು ಚಕ್ರಿಗೆ ಸರ್ವಬಲದಾಸೆಯೊಂದಿವ
ರಾಡಬಹುದೆಯೆಂದರೆಲ್ಲ

ಅಣುಗರು ದೊರೆಗಳು ನಾವೆಲ್ಲರಾ ಸರ
ಪಣಿವಿಡಿದರೆ ಬೀಳ್ವರೆಂದು
ಗಣಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೊಂದು ಜಾಣ್ಮೆಸಾಲದೆಯೆಂದು
ಗುಣವ ಕೀರ್ತಿಸಿದರಾ ಸಖರು

ಕುವರರ ನಿಲಿಸಿದಾಗೆನಗಿದು ಸಟೆಯರ
ಗವೊಯೆಂಬುದಾಯ್ತೆಂದ ಮಂತ್ರಿ
ಅವಧಿಯ ಮೊದಲು ನಾವೀಕ್ಷಿಸಿತಿಲ್ಲೆಂದು
ಪ್ರವರವ್ಯಂತರಿಗರಾಡಿದರು

ಗಡಬಡೆ ಸಾಕು ಹೋ ಪಡೆ ನೊಂದಿತಾನೊಂದು
ನುಡಿಗಿಂತುಟಲೆದೆನೆ ಮಂತ್ರಿ
ಕಡಿಕಡಿಯಿವರಿಗಾ ಸರಪಣಿಯನೆ ಹಂಚಿ
ಕೊಡು ನೊಂದ ನೋವಾರಲೆಂದ

ಕೆಡೆದರತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದಲ್ಲದೊಬ್ಬರ ಮೈಗ
ಳೊಡೆದುವು ದಂತಕೊಂಕಿದುವೆ
ಹುಡಿಯೆದ್ದ ನೆಲ ನಯ ಸುಖದೊಳೆದ್ದರು ಚಕ್ರಿ
ತೊಡಗಿದರ್ತಿಯೊಳುಂಟೆ ನೋವು

ಕನಕದ ತೊಡೆಹದೊಳಾ ಸರಪಣಿಯಂತೆ
ಜನಪನಿನ್ನೊಬ್ಬ ಮಾಡುವನೆ
ಕನಕದ ಸರಪಣಿಯನೆ ಕೊಡಿಸಿದನು ಕ
ಬ್ಬನಕೆಣೆಗಂಡು ಪಾಯ್ಕಳಕೆ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಆ ಸರಪಳಿಯೊಳೊಂದೊಂದೆ ನಾಡರಸರ
ಸೇನೆಗೆ ಜನ್ಮದ ಬದುಕು
ಆ ಸುಖ ತುಂಡಿಸಿ ಕೊಡಿಸಿದ ಪಡೆಗೊಂದು
ಕಾಸನೊಬ್ಬೊಬ್ಬಗೀವಂತೆ

ಚಂಡಿಮಾಡಿದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬಿನದೊಂದು
ಕಂಡಿಕೆಯನುಕೊಡುವಂತೆ
ಖಂಡಿಸಿ ಸರಪಳಿಗಳ ನೊಂದ ಪಡೆಗಿಂಪು
ಗೊಂಡು ಕೊಡಿಸಿದನಾ ನೃಪತಿ

ಅವಸರಕೊದಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದನೈಯೆಂದು ಮಾ
ನವಪತಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೆ
ದಿವಿಜರು ತೊಡುವ ಪಾಟಿಯ ತೊಡಿಗೆಯ ಕೊಟ್ಟ
ನವನೇನು ಮೆಚ್ಚಿಲ್ಲದರಸೆ

ಇಟ್ಟ ನಿವಾಳಿಯ ಬೆಟ್ಟಗಳನು ರಾಯ
ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಕೈವೀಸಿಬಿಡಲು
ಭಟ್ಟರು ಯಾಚಕರಕ್ಕರಿಗರು ಹೊರೆ
ಗಟ್ಟಿ ಹೊತ್ತರು ಸೂರೆಯಾಗಿ

ಮಣಿಸರವೆನೆ ಸೇನೆಯೊಯ್ದು ಸಾಹಸವ ಕುಂ
ದಣವ ವೆಚ್ಚಿಸಿದುದಾರವನು
ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಟ್ಟಿ ಕವಿಗಳು ಪೇಳೆ ವಂ
ನ್ನಣೆಯಿತ್ತನಾ ಸಾರ್ವಭೌಮ

ತಣಿದುದು ಕಟಕವೆಲ್ಲವು ಕೂಡೆ ಸರ್ವರ
ಗುಣವಚನದೊಳು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು
ಅಣುಗರ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಚಕ್ರೇಶ ಹೊಕ್ಕನಾ
ಕ್ಷಣದೊಳೆ ರಾಜಮಂದಿರವ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಲಲನೆಯರರ್ತಿಯ ಹೇಳಲರಿಯೆ ಮೊಗ
ತಳತಳಿಸುತ ನಗುತೆಯ್ತಿ
ಗೆಲವಿನೊಳಾರತಿಯೆತ್ತಿ ನಿವಾಳಿಯಿ
ಟೊಲಿದೆರಗಿದರೋಪನಡಿಗೆ

ಸಟಿಯ ರೋಗವೆ ನಮ್ಮ ಕಟಕವನಲೆದೆತ್ತಿ
ಪುಟನೆಗೆದೆಯೊಯೆಂದು ನಗುತ
ಕಟಕಿಯೊಳಾರತಿಯೆತ್ತಿ ವಂದಿಸಿದಳಾ
ಪುಟಕುಚೆ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಬಂದು ಭೂಪತಿ ತನ್ನ
ತಾಯಂಘ್ರಿಗಳ ನಮಿಸಿದನು
ಮಾಯದ ರೋಗದೋರಿತೆ ನನ್ನ ಮಗಗೆ ಮಾ
ಮಾಯಿಂದಾಳಾಕೆ ತಕ್ಕೈಸಿ

ನಿನಗೆಂತು ರುಜೆ ಬರಬಾರದು ರುಜೆ ನಿನ್ನ
ನೆನೆದರ್ಗೆ ಬರಬೇಡವೆಂದು
ಜನನಿ ಹರಸಿ ಮುತ್ತಿನಕ್ಷತೆಯಿಟ್ಟಳು
ಬಿನದಕೆ ಮೆಚ್ಚುತ ಮಗನ

ದಿಟವಿನ್ನು ದೇವರ ಹರಕೆ ರಕ್ಷಿಪುದೆಂದು
ಚಟುಲಾಕ್ಷಿಯರುತಾಯಿವೆರಸಿ
ಪಟುಚಕ್ರಿ ಭೋಜನಕೆಯ್ದದನಿಲ್ಲಿಗೆ
ಕಟಕವಿನೋದದ ಸಂಧಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಬಿಪಿ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪ:
(ಮೊದಲನೇಯ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಇದೇ ಮಾದರಿ)

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - 40 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ ಭಾಗ - 40 ಅಂಕಗಳು

ಅ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ:

1. ಐದು ಅಂಕದ ಆರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. $4 \times 5 = 20$
2. ಹತ್ತು ಅಂಕದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
 $2 \times 10 = 20$

ಆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ ಭಾಗ:

1. ಭಾವಾರ್ಥಕ್ಕೆ - 6 ಅಂಕಗಳು
2. ಟಿಪ್ಪಣಿ: ನಾಲ್ಕು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎರಡನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. $2 \times 2 = 4$
3. ಐದು ಅಂಕದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
 $2 \times 5 = 10$
4. ಹತ್ತು ಅಂಕದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
 $2 \times 10 = 20$.

*****

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ. ಎ., ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡ- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು:

ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ಮಂಜುನಾಥ್

ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು & ಡೀನ್, ಕಲಾನಿಕಾಯ
ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು

ಸಂಪಾದಕರು:

ಡಾ. ಎಸ್. ಎಲ್. ಮಂಜುನಾಥ್

ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ವಿಜಯ ಕಾಲೇಜು, ಜಯನಗರ 4 ನೇ ಬ್ಲಾಕ್,
ಬೆಂಗಳೂರು-560011.

ಪ್ರೊ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ

ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ವಿ.ವಿ. ಪುರಂ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾಲೇಜು,
ವಿ.ವಿ. ಪುರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸೂರ್ಯಕೀರ್ತಿ (ಕೀರ್ತಿ. ಪಿ)

ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಭಾಗ
ಸಂತ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಕಾಲೇಜು,
ಕೋರಮಂಗಲ, ಬೆಂಗಳೂರು- 560034